

KORZENIE

**SYNDROM
„PRUDNICZANIN”**

- str. 7

**PLOTKI
ZZA MIEDZY**

- str. 4

**PANELE
KAFELKI
DRZWI
OKNA**

*super ceny
raty*

Prudnik, Prążyńska 9
poniedziałek - piątek 8-16
sobota 8-14

TYGODNIK

Rok IX • ISSN 1231-904 X • Cena 1 zł

Nr **15** (386) • 19 kwietnia 1998 r.

PRUDNICKI

NIECH SZANSE MAJĄ WSZYSTY

ROZMOWA Z ARNOLDEM HINDRICHĄ, CZŁONKIEM WOJEWÓDZKICH WŁADZ UNII WOLNOŚCI W PRUDNIKU I PRZEWODNICZĄCYM WÓDZĄ TEJ PARTII W BIAŁEJ.

- Unia Wolności wzięła na siebie zadanie przeprowadzenia w powiecie akcji informacyjnej o reformie administracyjnej. Jest pan po powołaniu Zarządu Regionu UW w

Prudniku się przygotowaniem kół powiatowych w regionie programu LEADER, który pozwoli w czytelny sposób dotrzeć do ludzi, którzy mają jeszcze wątpliwości co do reformy. Chcemy dokładnie poinformować członków Unii o tym, co dzień kontaktują się z ludźmi - aby rozpoznali wiedzę o zasadach i potrzebach reformy administracyjnej w kraju. Będą spotkania z radnymi, w różnych grupach, w klubach, na sympozjum czy panelowych dyskusjach, aby dotrzeć z informacjami do największego kręgu społeczeństwa. Mamy problem z Głogówkiem, gdzie nie mamy koła Unii Wolności, a to silna gmina. Wyniki wyborów samorządowych wykazały jednak, że mamy poparcie.
- Czy ta akcja jest potrzebna?
- Dla pozorom ludzie sporo wiedzą na temat reformy, a to lewicowa opozycja zmierza do jej opóźnienia różnymi sposobami. Jedni twierdzą, że mała część

społeczeństwa jest zainteresowana reformą, wręcz że to grono zamknięte; inni - że dużo ludzi się interesuje tymi sprawami. Według badań opinii społecznej ponad 50 proc. badanych jest za reformą, ale te dane zmieniają się. Jest w każdym razie spora grupa ludzi przygotowanych do zmian administracyjnych, posiadająca wiedzę w tym zakresie. Wychodzimy z założenia, że nigdy dość wiedzy i chcemy maksymalnie wykorzystać bezpośrednie kontakty dla zdobycia poparcia dla reformy.

- Zgoda co do potrzeby reformy zmienia się, gdy chodzi o jej szczegóły.

- Unia Wolności chce, by przy okazji promowania reformy dyskutować o szczegółach, dlaczego 12 a nie 17 województw.

(dok. na str. 8)

Szkolne zajęcia w pałacowym parku w Trzebinie

Z lewej - kiedy ta tablica zostanie zmieniona na inną?

Zdj. W. Stępień

MOTOCYKL NA CZTERY KOŁA

str. 3

**Rzeczpospolita Polska
PRZEJŚCIE
NIELEGALNEGO RUCHU GRANICZNEGO
Trzebina - Bartultovice**

otwarcia w godz. od 6⁰⁰ do 22⁰⁰

tego ruchu:

motorami, motorowerami - o poj. do 50cm³
transportem rolniczym

HONDA na medal

Od 18 marca do 7 kwietnia w Konradzie testowały dwa motocykle Honda w wersji terenowej; jeden o pojemności silnika 400 cm sześć, drugi o pojemności silnika 300 cm sześć. Motocykle przekazała Honda Motor Poland Motocykle z siedzibą w Warszawie. Cel testu - sprawdzenie możliwości tych motocykli w służbie w Straży Granicznej. Według informacji dyrektora firmy Jędrzejewskiego, takie Hondy są wykorzystywane w Wojsku Polskim, propozycję zakupu otrzymały także Lasy Państwowe.

Motocykle Honda z napędem na koła nazywane są "małymi traktorami". Były sprawdzane w trudnych warunkach terenowych, podjazdach w strażnicach górskich w Konradzie, Pokrzywna gdzie najtrudniejsze warunki ze względu na pododdziały Śląskiej Straży Granicznej. Motocykle posiadają, co jest istotne, homologację na drogę - mówi dowódca straży w Konradzie kpt. Anto-

ni Ożóg - Na szosie rozwijają prędkość do 100 km/godz, w terenie wszystko zależy od tego ile wytrzyma kierowca, bo motocykl jest w stanie wytrzymać dużo więcej niż kierowca.

Ten motocykl może pokonywać dziki teren górzysty - leśny, w którym będą ostro zakończone gałęzie i może pokonywać przeszkody. Specjalne opony pozwalają przejeżdżać przez ostre kolce do długości 10 cm i nie spowodują one przebicia opon (opona jakby zalewa, obkleja kolec).

- Hondy bez trudu - kontynuuje kpt. Ożóg - pokonywały 50-centymetrową warstwę śniegu z dwuosobową załogą, a także wzniesienia o bardzo dużym kącie nachylenia, nie do pokonania przez żaden inny pojazd.

Testowanie motocykli odbywało się także w Jamońtówku na terenach zalewowych, w bagnie. Maszyny sprawowały się niesamowicie; zalanę po samą kierownicę wyjeżdżały bez problemu, a całko-

wicie zalane - po wyciągnięciu - znów pracowały bezawaryjnie.

Wszędzie można było nimi dojechać, nawet na Kopę Biskupią wzdłuż granicy od strony Jamońtówka, a jest to niewykonalne przy każdym innym środku transportu.

Wielu mieszkańców pogranicza mieszkających w trudnych terenowych warunkach, widząc jak sprawują się Hondy, z zaskoczeniem spoglądało na taki sprzęt. "Małe traktorki" byłyby wielu mieszkańcom górskich terenów przydatne w życiu codziennym tym bardziej, że są bardzo łatwe w obsłudze. Hondy mają pięć biegów do przodu, jeden do tyłu.

Gdyby znalazły się w wyposażeniu Straży Granicznej, mogłyby być wykorzystywane przez cały rok. Chociaż SG nie ma tego w zadaniach pieszych, udziela pomocy spełniając rolę służb ratowniczych. W ubiegłym roku kilkakrotnie, w tym w zimie w skrajnych warunkach np. gdy w drodze na Kopę kobieta będąca z dzieckiem złamała nogę.

Hondy mają kratownice z przodu u tyłu, co umożliwia udzielenie pomocy w przetransportowaniu

KOMUNIKAT DLA KIEROWCÓW

Od 15 kwietnia od godziny 8.00 rano do 20 kwietnia do godziny 12.00 w południe, obowiązywać będzie całkowity zakaz ruchu kołowego na moście Andrzeja w Głucholazach (droga krajowa nr 412), z powodu betonowania płyty mostu.

OBJAZD OKOŁO 20 km: Głucholazy - Nowy Świątów - Markowice - Łączki - Biskupów - Gieraltice - do ulicy Kraszewskiego w Głucholazach.

WOJEWÓDZKI KONSERWATOR PRZYRODY W GŁUCHOŁAZACH

Na zaproszenie Towarzystwa Przyjaciół Głucholaz 31 marca do Głucholaz przybył Wojewódzki Konserwator Przyrody Arkadiusz Nowak, z którego udziałem zorganizowano spotkanie w siedzibie TPG na placu Basztowym 3a. Zebrali się kilkunastu słuchaczy, którzy aktywnie uczestniczyli w rozmowie z przedstawicielem wojewody.

Poruszono problemy reaktywowania Służby Ochrony Przyrody, która zajmowałaby się przede wszystkim kontrolą obszarów prawnie podlegających ochronie ze względu na walory przyrodnicze. Gość z Opola mówił o sprowadzonych kilka lat temu bobrach na teren województwa opolskiego. Przypomniał o zmianach dotyczących lokalizacji projektowanych rezerwatów przyrody.

W Parku Krajobrazowym "Góry Opawskie" planowane jest utworzenie tylko 3 rezerwatów: "Nad Białą Głucholaską" - geologiczno-krajobrazowy, "Cicha Kotlina" - powstały z połączenia wcześniej projektowanych rezerwatów: "Nad Bystrym Potokiem" i "Srebrna Kopa" oraz "Las Bukowy na Górze Chrobrego". Planowany wcześniej rezerwat "Podlesie" (naturalny starodrzew modrzewiowo-bukowy aktualnie nie jest już brany pod uwagę. Już po spotkaniu, od pana Janusza Husaka, pracownika Zarządu Parku Krajobrazowego "Góry Opawskie" dowiedziałem się, że planuje się utworzenie całkowicie nowego, łąkowo-leśnego, rezerwatu przyrody - "Łąki Krwiściągowe" pomię-

dzy Trzebiną a Nową Wsią. Pierwszy w gminie Prudnik! Poza tym trzy użytki ekologiczne: na północno-zachód od Nowej Wsi, obszar pomiędzy szosą Konradów-Głucholazy, a "Harcówką", oraz góry bieg Złotego Potoku (po wyżej tamy w Jamońtówku).

Członków TPG interesowało stanowisko Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody na temat odbudowy "źródeł", czyli źródeł potoków - dopływów Białej Głucholaskiej na stokach Góry Chrobrego. Opolski konserwator nie będzie miał nic przeciwko temu, jeżeli pobliska fauna i flora chroniona nie zostanie uszkodzona.

Nie obyło się bez krytyki działań burmistrza Głucholaz, któremu zarzucano negatywny stosunek do starań o przyznanie statusu uzdrowiska. Zapytano także opolanina o stanowisko na temat utrzymania województwa. Gość opowiedział się za pozostawieniem tej jednostki administracyjnej. Wśród zebranych były podzielone głosy.

W czasie tej krótkiej, ale bardzo ciekawej wizyty poruszono wiele interesujących spraw dotyczących przede wszystkim przyrody w województwie. Ze względu na duże zainteresowanie zebranych spotkanie przedłużono i trwało prawie dwie i pół godziny. Miejmy nadzieję, że następne propozycje TPG będą nie mniej ciekawe, a i audytorium będzie większe, bo jest o czym rozmawiać i jest co zrobić. Pieńiądze są potrzebne, ale najważniejsze są chęci.

(AD)

TPG ZAPRASZA...

...wszystkich chętnych, nie tylko z Głucholaz, na wycieczkę przełomem Złotego Potoku, z okazji Światowego Dnia Ziemi. Zbiórka odbędzie się 19 kwietnia (niedziela), o godzinie 14.30, przy restauracji "Pod Kopą" w Jamońtówku. W czasie imprezy dojdzie do pokazu wspinaczki wysokogórskiej na tamie w Jamońtówku.

AD

Sklep BUTY

Prudnik, ul. Gliwicka - Pawilon tel. 368 483

OFERUJE NAJTAŃSZE OBUWIE W MIEŚCIE

PRZYJDŹ SPRAWDŹ !

rannego w bezpieczne miejsce.

Ile pali ta maszyna? 10 l benzyny bezołowiowej na "stówę".

Jaki wynik dwutygodniowego testu? Oczywiście pozytywny. Jeśli mówić o życzeniach, jakie mogłyby być spełnione jeśli zapadłaby decyzja o doposażeniu SG w te Hondy to są one następujące: wydłużone siedzenie dla pasażera, nawiew ciepłego powietrza dla kierowcy (zimna jest to ważne) oraz z przodu szyba - owiewka na wzór skutera śnieżnego (zwiększenie bezpieczeństwa i ochrona przed zimnym powietrzem)

(hal)

OSTEOPOROZA

diagnostyka leczenia
dr med. Wojciech PLUSKIEWICZ

GABINET

ALERGOLOGICZNY
lek. med. Marek NOWAKOWSKI

GŁUCHOŁAZY Przychodnia Rejonowa, Rynek

REJESTRACJA o godz. 8 - 15
TEL. 391266

PLOTKI ZZA MIEDZY...

Złate Hory - małe, blisko 5-tysięczne miasteczko, w okresie (powiecie) Jeseník, ma swoją własną gazetkę. Zainteresowany kupitem marcowy numer miesięcznika „Złatohorsk”. Na okładce herb miasta, przedstawiający średniowiecznego górnika, cztery mniejsze herby wsi złatohorskiej gminy oraz rysunek Josefa Smoldasa z nieistniejącą kaplicą świętej Anny na stokach Prinego vrchu.

Oto jakimi sprawami zajmują się nasi południowi sąsiedzi:

1. **Starosta miasta** - Vladimir Zacal - przygotowuje czytelników do letnich wyborów w Czechach, zachęca do udziału, aby „swoim głosem wesprzeć rozwój naszej ziemi”.

2. **Rada Miejska Złatych Hor** zbierze się w tym roku jeszcze tylko trzy razy: 11 maja, 12 czerwca i 13 września o godzinie 17-tej, w ośrodku Sarkander na ulicy Homi-

kiej. To informacja dla tych, którzy chcą popolitować u Czechów.

3. **Listowne „słowa uznania”** wystosowało małżeństwo Kudlickovi dla obsługi pensjonatu „U modrého zvonku” znajdującego się na Rynku. Wskazówka dla turysty, gdzie może przenocować w przyjemnej atmosferze.

4. **„Naši jubilanti”** - miasto nie zapomina też o jubilatach, którym składa najlepsze życzenia. Najstarsza kwietniowa jubilatka - pani Marie Holikova obchodziła 17 kwietnia 93-cią rocznicę urodzin. W drugiej połowie lutego urodziło się dwóch obywateli miasta: Marie i Lucie. W związku małżeński weszli: Jan Procházka i Jana Matusková.

5. **Alkohol i narkotyki** - to nie tylko problemy Polaków. Jarmila Helienková z oddziału opieki społecznej pisze, że gdy chodzi o kłopoty własnych dzieci, wówczas tracimy

głowy. Przy okazji przypomina anegdotę o pewnym znanym lekarzu, którego dziecko zaczęło kaszleć. Doktor nie chciał leczyć własnego syna, więc wezwał kolegę. Ten zorientował się, że dziecku nic nie jest ale aby nie urazić ojca, przepisał nieszkodliwy syrop. Gdy wyszedł, wybiegł za nim sławny lekarz aż na ulicę, pytając: „A ile łyczeczek tego syropu ma brać?”

6. **Wypalanie traw** - gdzieśmy to słyszeli? Za uprawianie tego procederu w Czechach grozi kara w wysokości do 15.000,- koron czeskich (około 1500 złotych!)

7. **Wystawa** - jeszcze do 29 kwietnia w galerii „SNOP” w budynku muzeum, będzie wystawa rysunków i obrazów Dagmary Pastyrikovej ze Złatych Hor.

8. **Wiosenny sezon piłki nożnej** rozpoczyna drużyna FK Zlaté Hory, która gra w klasie I.B. Sezon jesienny zespół ten zakończył na 4 miejscu w swojej grupie. Team ze Złatych Hor czekają mecze z Vrbnem pod Pradem, Mikulovicami, Javornikiem... Życzymy zespołowi ze Złatych Hor awansu do wyższej ligi.

9. **Kino** - w kwietniu repertuar jest następujący: „Adwokat diabła”, „L.A. Ścisłe tajne”, „Gwiezdna piechota”, „Wesele mojego najlepszego przyjaciela” (tłumaczenie dosłowne). Wszystkie bilety wstępu po 29 koron. Poza tym w złatohorskim kinie są tzw. „poranki” dla dzieci. Jeszcze kilka lat temu i u nas były takie seanse.

10. **Młodzi wierszokleci** - w miesięczniku mamy jeden przykład wiersza Lucie Lukáčovej z 9 A ze szkoły podstawowej w Złatych Horach poświęcony... Haškovi, bohaterowi czeskiego zespołu hokejowego, którzy przywieźli z Nagano złoty medal. Oto fragment, który cytuję bez tłumaczenia:

„Hašku, ty jsi génius,
hokejový jsi už král,
když na te někdo vypálí,
nevěří, že gól ti dá (...)
Po gólu se radovala
celá česká země,
i když jiné, větší státy,
nevěděli, kde jsme.”

11. **DISCO** - w jednym z podmiejskich hotelów 17 kwietnia zorganizowane zostało „Super Disco Show” z udziałem: Michala Davida, DJ „KRTEK” (kret!) i DJ „BOB”. Podobno zabawa była przednia.

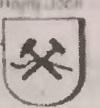
Andrzej Dereń

Zlatohorsko

oblastní zpravodaj

Duben 1998

Kapitelisko w Pokrzywniej

Co dalej?

Stan kąpieliska w Pokrzywniej budzi poważne wątpliwości, czy jego właściciel aby pamiętać co właściwie ma. Od lat nic się tu nie robi, nadal straszą turystów resztki spalonego przed laty budynku; nikt go nie odbudowuje. Brakuje wszelkiej infrastruktury. Stara, licząca sobie kilkadziesiąt już chyba lat zjeżdżalnia, już na pewno nadaje się do wymiany. O nowoczesności spotykanej gdzie indziej jak „kręcona” zjeżdżalnia z napływem wody itd. - nawet nie ma co wspominać. Po ubiegłorocznej powodzi stan jeszcze się pogorszył. Kto jest tu gospodarzem?

Kąpielisko leży na terenie gminy Głuchołazy, ale jego właścicielem jest PTTK w Warszawie, konkretnie firma o skomplikowanej obcojęzycznej nazwie: „Tourmaco” spółka z o.o. Tourism Management Consulting, mająca swoją siedzibę w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu.

W lutym br. Zarząd Gminy w Głuchołazach wystosował do właściciela pismo o poinformowanie co właściwie

zamierza się z kąpieliskiem robić.

„Od pewnego czasu - pisze ZG - zaniepokojeni jesteśmy postępującą degradacją przekazanych ZG PTTK w wieczyste użytkowanie budynków i terenów. Brak zainteresowania należytem utrzymaniem powierzonego majątku potwierdza fakt, że po ubiegłorocznej powodzi nie wykonano praktycznie żadnych oraz porządkowych i remontowych. Zarząd Gminy oświadcza, że dalsze gospodarowanie majątkiem gminnym w sposób dotychczasowy może stanowić podstawę dla tuł. Zarządu do wszczęcia postępowania administracyjnego zmierzającego do uchylenia umowy o oddanie terenu w użytkowanie wieczyste”.

Co odpowiedziało „Tourmaco”?

Prezes Zarządu firmy - Cezary Droszcz poinformował, że „trudności z doprowadzeniem obiektu do pełnej zdolności eksploatacyjnej po powodzi wynikały z dwóch powodów”.

Po pierwsze - kłopotów z dzieławcą, który „mimo całkowitego zwolnienia z czynszu za ubiegły rok, nie wywiązał się całkowicie z ciążących na nim obowiązków, choć niezupełnie

zgadzamy się ze stwierdzeniem, że nie wykonane zostały praktycznie żadne prace porządkowe i remontowe, szczególnie wobec faktu, że już w sierpniu ub. r. obiekty dopuszczony był w części hotelowo - gastronomicznej do eksploatacji”.

Po drugie - pan prezes wymienia trudności (ale nie konkretne) związane z otrzymaniem odszkodowania od Ubezpieczyciela.

„Na dzień dzisiejszy - tu nutka optymizmu z Warszawy - wobec powierzenia obiektu nowemu dzierżawcy, mamy nadzieję, że usunięte zostaną wszelkie przeszkody i przywrócona zostanie temu ośrodkowi turystycznemu dawna funkcjonalność”.

Prawdę mówiąc, po tej enigmatycznej odpowiedzi, raczej nie należy mieć wątpliwości co do tego, że obco brzmiąca firma działająca pod egidą warszawskiego PTTK, na pewno nie ma zamiaru inwestować w kąpielisko. Widać to także po efektach przeszłości. Przez 8 lat dokładnie nic nie zrobiono, a może nawet jest to więcej lat, bo kąpielisko przeszło pod PTTK jeszcze przed zmianą systemu tj. przed 89 rokiem.

Wieczysty użytkownik z siedzibą o kilkaset kilometrów stąd, wyjątkowo nie sprawdza się.

(hal)

OKNOPLAST

GOŚWINOWICE

STOLARKA PCV

5 LAT TRADYCJI

* doradztwo

* pomiary

* montaż

* transport

OKNA

TYPOWE

W CIĄGŁEJ

SPRZEDAŻY

UWAGA!

Oferta dodatkowa

PARAPETY

ROLETY

Tel. 356 279,

48-381 Goświnowice, ul. Nyska

KASY I DRUKARKI

FISKALNE

ELEKTRONIK

CENTRUM

48-200 PRUDNIK

ul. Armii Krajowej 6

tel. 363 323

Kasy fiskalne

już od

1500 zł!

• Drukarki fiskalne

• Zasilacze awaryjne UPS

• Wagi elektroniczne

• Metkownice

• Rolki kasowe

Wielosezonowe

uszczelnianie okien

metodą rowkową

„EURO - STRIP”

Szwecja

Metoda uszczelki rowkowej

- skuteczna eliminacja przeciągów, hałasu i kurzu

- obniżenie kosztów ogrzewania do 40%

Jedyny przedstawiciel regionalny

„TAMAG”, TEL. 392134

Krzysztof Tabaszewski

Zaprasza

„OKNOPLUS”

OKNA, DRZWI

PCV „VEKA”

z szybami ciepłochronnymi

CENY PRODUCENTOWE

PRUDNIK, ul. Piastowska

TEL. 077/36523

ŻALUZJE □ ROLETY

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Prudniku ul. Gimnazjalna 2

ogłasza

przetarg nieograniczony na modernizację pokrycia

Wyceny określonych robót należy dokonać w/g opisanego kosztorysu ślepego, odbioru którego można dokonać ZSO nr 1 w Prudniku, ul. Gimnazjalna 2 za opłatą 10 zł

Zamknięte koperty z ofertą cenową pt. „Modernizacja chł. ZSO nr 1 w Prudniku” należy składać w sekretariacie ZSO nr 1 w Prudniku - w godz. 8.00-14.00 w terminie do 12 maja 1998 r.

Wybór najkorzystniejszej oferty zostanie dokonany w 12 maja 1998 r. o godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego

Nowo otwarty sklep

MATERIAŁÓW

BUDOWLANOŚCI

oferuje

w promocji płytki ceramiczne

25 zł

za 1 m²

zapraszamy codziennie

w godz. 8.00-18.00

w soboty 8.00-14.00

Tel. 363 323

Prudnik, ul. Piastowska

Programy TV od 16 do 22 kwietnia 1998 r.

Czwartek 16 kwietnia

TVP1

6.00 Kawa czy herbata?
8.05 Szalone dziewczyny - serial kom. USA
9.30 Wiadomości
8.40 Prognoza pogody
9.45 Dla dzieci: Mama i ja
10.00 Dla dzieci: Słowa, słówka i pół-słówka - teleturniej
9.25 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach - felieton
10.00 Cagney i Lacey - serial krym. USA
10.50 Tańce polskie - Śladami Oskara Kolberga
11.10 Gotowanie na ekranie
11.20 Gorący wok Kena Homa
11.30 Rody fabrykanckie: Biedermann i synowie - film dokumentalny
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy pr. informacyjny
12.20 Magazyn Notowań: Bezpieczny dom; Wokół domu i zagrody
12.45 Spotkania z przyrodą, geografią i medycyną: Agenda 21- Wiek pary, wiek spalin
13.10 Przyroda Ziemi Świętej: Jordan - rzeka życia - izraelsko-holenderski film dok.
13.40 Przez lądy i morza: Od Sany do Adenu - Jemen
14.00 Przyroda Ziemi Świętej - film dok.
14.30 Wiadomości
14.40 Dla dzieci: Ciuchcia
15.05 Artur - kanad. serial animowany
15.35 Teatr jak życie: Bielsko-Biała
16.00 Sport i zabawa - program dla młodzieży
16.15 Moda na sukces - serial obycz. USA
16.40 Diariusz rządowy
17.00 Teleexpress
17.15 Jaka to melodia? - quiz
17.45 Studio sport: I liga koszykówki (w przerwie około godz. 18.50 Flesz: Wiadomości i prognoza pogody)
18.30 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
20.10 Nash Bridges - serial kryminalny USA
21.30 W centrum uwagi - program publicystyczno-informacyjny
21.25 W interesie publicznym - program publicystyczny
22.55 Czas na dokument: Sprawa Bulskego - film dok.
23.30 Pegaz - magazyn kulturalny
24.00 Wiadomości oraz sport
24.10 Moja ulubiona pora roku - franc. dramat obyczajowy
24.15 W rajskim ogrodzie
24.30 Grajmy w szachy
24.50 Zakończenie programu

TVP2

10.00 Studio sport
10.05 Dziennik krajowy
10.25 Pięknarki - serial kom. USA
10.30 Studio urody
10.40 Program lokalny
10.50 W labiryncie - polski serial obycz.
11.00 Królowa Bona - polski serial historyczny
11.00 Po prostu żyć - program publicystyczny
11.30 Sprycjan i Fantazjo - fr. serial anim.
11.55 Mendel - norweski film obyczajowy
12.00 Akademia zdrowia Dwójki
12.40 Muzyczne nowości Dwójki
12.50 Panorama
13.00 Dziennik krajowy
13.10 17 zgłoś się: Skok śmierci - polski serial sensacyjny
13.15 Akademia zdrowia Dwójki
13.20 Po rozum do głowy: Czas na de-
13.30 jzyże - program dla młodych wi-
13.40

15.30 Bodzio, mały helikopter - angielski serial animowany
16.00 Panorama
16.10 Program ekumeniczny
16.30 5 x 5 - wygramy razem - teleturniej
17.00 Dla dzieci: Klub pana Rysia
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.05 Polaków portret własny - program publicystyczny
19.30 Dwa światy - serial fantastyczno-przygodowy
20.00 Linia specjalna - pr. publ.
21.00 Z archiwum X - serial sensacyjny USA
21.50 Sport telegram
22.00 Panorama
22.40 M.A.S.H. - serial komediowy USA
23.05 Studio Teatralne Dwójki: Ida Fink-Ślad
23.50 Serce za serce - koncert na rzecz Fundacji Rozwoju Kardiologii w Zabrzu
0.50 Zakończenie programu

POLSAT

6.00 Poranek z Polsatem
7.45 Polityczne graffiti
7.55 Poranne informacje
8.00 Garfield - serial anim. dla dzieci
8.30 Renegat - serial sensacyjny USA
9.30 Żar młodości - serial obyczajowy
10.30 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
11.30 Brygada Acapulco 2 - serial USA
12.30 Miłość od pierwszego wejrzenia - program rozrywkowy
13.00 Idź na całość - show z nagrodami
14.00 Link Journal - magazyn mody
14.30 Drzewko szczęścia: gra - zabawa
15.00 Inspektor Gadżet - serial USA
15.30 Czas na naturę - magazyn medycyny naturalnej
15.50 Wystarczy chcieć
16.00 Informacje
16.15 Piraci show. gra - zabawa
16.45 Nieustraszone - serial sens. USA
17.45 Świat według Bundych - serial
18.15 Szaleję za tobą - serial kom. USA
18.45 Informacje
19.00 Polityczne graffiti
19.10 Powrót Supermana - serial USA
20.05 Zabawka - komedia USA
20.50 Losowanie LOTTO (w przerwie filmu)
22.05 Kojak - serial USA
22.55 Wyniki losowania LOTTO
23.00 Informacje i biznes informacie
23.20 Polityczne graffiti
23.30 Telewizyjne Biuro Śledcze - magazyn kryminalny
23.55 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
0.30 Przytul mnie
1.30 Link New Look
2.00 Program muzyczny
2.30 Pożegnanie

TVPOLONIA

7.00 Sport telegram
7.10 Wielka sława to żart - koncert
7.55 Marianka - reportaż
8.15 Dzień listy pisać
8.30 Wiad.
8.45 Dla dzieci - Szafiki
9.15 Duchy, zamki, upiory
9.45 Montresor - mała ojczyzna
10.25 Jak w Starym Kabarecie
11.15 Przed potopem
11.30 Dialogi z przeszłością
12.00 Wiad.
12.15 Paciorki jednego różańca - polski dramat obycz.
14.00 Z archiwum i pamięci - pr. rozr.
14.45 Auto-Moto-Klub
15.00 Panorama
15.30 Uczy się polskiego
16.00 Spojrzenia na Polskę
16.30 Wzwyż - pr. katolicki
17.00 Teleexpress

17.15 Plecak pełen przygód - serial
17.45 Krzyżówka szczęścia
18.15 Czarne chmury - serial
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
19.55 Prognoza pogody
20.00 TEATR WSPOMNIENI: J. Mikke - Ostatni z Jagiellonów
21.30 Światła ramp, czyli rzecz o teatrze w Białymstoku
21.55 MdM
22.30 Panorama
23.00 Głowy pełne gwiazd - polski dram. obycz.
0.05 XIX Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław '98
0.50 Program nocny

RTL7

7.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy
7.50 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Amerykańska opowieść - seriale anim.
8.40 Z ust do ust - serial dla młodzieży
9.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
9.50 Szczury nabrzeża - austral. serial kryminalny
10.40 Angel Falls - film obycz. USA
12.15 Uśmiech losu - serial obyczajowy USA
13.05 Teleshopping
14.10 ban McGregorów - serial obyczajowy
15.05 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
15.55 Z ust do ust - serial dla młodzieży
16.20 Święty - ang. serial sensacyjny
17.15 Prawo miecza - serial fantastyczny USA
18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
19.00 Szczury nabrzeża - austral. serial kryminalny
19.50 Prognoza pogody
19.55 Angel Falls - film obyczajowy USA
21.30 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
21.45 W cudzej skórze - serial obycz. USA
22.35 Meandry sprawiedliwości - serial sensacyjny USA
23.20 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
23.30 In the Deep Woods - film sensacyjny USA
1.05 Prawo miecza - serial fantastyczny USA
1.50 Meandry sprawiedliwości - serial sensacyjny USA

TELE5

8.00 Fakty
8.20 Fakty refleks
8.30 Historia miłości
9.20 Telezakupy
9.25 Zaułek tajemnic
9.55 Seriale anim.
10.50 Czas czy nie czas?
11.15 Artur i Mamusia
11.45 Na peryferiach życia
12.00 TV Polonia
14.10 Indaba
14.40 Telezakupy
14.45 Serce Klaryty
15.10 Seriale anim.
16.05 Znak orła
16.30 Mówmy swoje - pr. dla młodzieży
17.00 Pracownia
17.30 Dołnośląski Mag. Rep.
18.00 Twoja Piątka
18.10 Fakty
18.30 Historia miłości
19.30 Nawy transcendencji
20.00 Kłopoty referenta Trziszki - komedia
21.45 Telezakupy

21.50 Fakty - refleks
22.00 Stan zagrożenia
22.30 Fakty
22.55 Niebezpieczne kobiety
23.45 Kartel - film sensacyjny USA

Piątek 17 kwietnia

TVP1

6.00 Kawa czy herbata?, w tym. 6.05, 6.30, 7.00, 7.30 Wiadomości oraz 7.20 Polityczny budzik
8.05 „Wszyscy kochają Raymonda” - serial prod. USA
8.30 Wiadomości
8.41 Prognoza pogody
8.45 Mama i ja
9.00 Rządy dzieci, czyli pajdokracja
9.25 Kolory
9.55 Gimnastyka buzi i języka
10.00 „Sierżant Anderson” - serial prod. USA
10.50 Stawka większa niż życie
11.15 Gitara basowa bez tajemnic
11.25 360 stopni dookoła ciała
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Magazyn Notowań
12.45 Spotkania z Unią Europejską: Unia a świat
13.05 Twórczość
13.35 Pogotowie twórczości
13.55 Polacy po komunizmie: „Homo sovieticus”
14.30 Wiadomości
14.40 Muzyczna skakanka - program dla najmłodszych
15.05 „Byle do dzwonka” - serial dla młodych widzów
15.35 Superczytanie - program dla młodych widzów
15.50 Młotła
16.00 Sport i zabawa
16.15 „Moda na sukces” - serial prod. USA
16.40 Twarz w twarz z Europą
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? - teleturniej
17.50 Tata, a Marcin powiedział...
18.05 Randka w ciemno - zabawa quizowa
18.50 Flesz: Wiadomości
18.52 Prognoza pogody
19.00 Wieczorynka: „Smurfy”
19.30 Wiadomości
20.10 „Mężczyzna, kobieta i napad na bank” - film fab. prod. kanadyjskiej
21.55 W centrum uwagi
22.20 MdM
23.00 Wiadomości
23.07 Sport
23.30 Nocne rozmowy
0.30 „Porywacz” - film fab. prod. USA
1.55 Zakończenie programu

TVP2

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 Kocham Lucy - serial kom. USA
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 W labiryncie - polski serial obycz.
9.00 Najważniejszy dzień życia: Gra - polski serial obycz.
10.05 Świat kobiet - magazyn
10.30 Sprycjan i Fantazjo - franc. serial anim.
11.00 Nieujarzmiona Afryka: Koniec opowieści - francuski serial dokumentalny
11.25 Baw się razem z nami: Szansa na sukces - wydanie świąteczne
12.25 Akademia zdrowia Dwójki
12.35 Baw się razem z nami: Wywiad z zespołem The Cranberries
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 07 zgłoś się: Ślad rękawiczki - polski serial sensacyjny
14.50 Akademia zdrowia Dwójki
15.00 Powitanie
15.05 Teatr dla Dzieci: Jan Jakub Kol-
15.10 ski - Bajka o bardzo lekkim chlebie
15.45 Szkoła jazzu - reportaż

16.00 Panorama
16.10 Animals - magazyn ekologiczny
16.35 5 x 5 - wygramy razem - teleturniej
17.05 Dla dzieci: Szalone liczby
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Magia liter - teleturniej
19.05 Złotopolscy - polski serial obycz.
19.30 Dwa światy - serial fantastyczno-przygodowy
20.00 Baw się razem z nami: Alternatywy 4: Wesele - polski serial komediowy
21.00 Titanic - anatomia tragedii (1) - film dokumentalny USA
22.00 Panorama
22.30 Sport telegram
22.40 Titanic - anatomia tragedii (2-
22.45 ost.) - film dokumentalny USA
23.40 Pat i Margaret - angielska komedia obyczajowa
1.05 Zakończenie programu

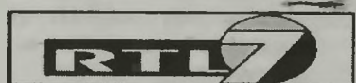
POLSAT

6.00 Poranek z Polsatem
7.45 Polityczne graffiti
7.55 Poranne informacje
8.00 Inspektor Gadżet - serial USA
8.30 Renegat - serial sensacyjny USA
9.30 Żar młodości - serial obyczajowy
10.30 Nieustraszone - serial sens. USA
11.30 Mroczne niebo - serial s.f. USA
12.30 Dziewięciu wspaniałych - pr. rozr.
13.00 Magazyn
13.34 Motowiadomości
14.00 Magazyn
14.3d Trzy kwadraty: gra - zabawa
15.00 Garfield - serial animowany USA
15.30 Kuba zaprasza - pr. Kuby Szylińskiego
16.00 Informacje
16.15 Halo, miliard - program rozrywkowy
16.45 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
17.45 Świat według Bundych - serial USA
18.15 Szaleję za tobą - serial kom. USA
18.45 Informacje
19.00 Polityczne graffiti
19.10 Powrót Supermana - serial USA
20.45 Strażnik Teksasu - serial sens. USA
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Brygada Acapulco - serial sensacyjny USA
21.56 Kojak - serial kryminalny USA
22.55 Wyniki losowania LOTTO
23.00 Informacje
23.15 Polityczne graffiti
23.30 Biznes tydzień
23.45 Stalowi żołnierze - film USA
1.30 Przytul mnie
2.30 DJ's Club
3.00 Program muzyczny
3.30 Pożegnanie

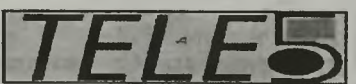
TVPOLONIA

7.00 Sport telegram
7.10 Podwieczorek
8.00 Dialogi z przeszłością
8.30 Wiad.
8.45 Plecak pełen przygód - serial
9.15 Wzwyż - pr. katolicki
9.40 Przegląd prasy polonijnej
10.00 Czarne chmury - serial
11.00 Uczy się polskiego
11.30 Krzyżówka szczęścia
12.00 Wiad.
12.15 Ekstradycja 2 - serial
13.10 W dowód przyjaźni: Marcel Prawy
13.40 Spojrzenia na Polskę
14.10 MdM
14.45 Diariusz rządowy
15.00 Panorama
15.30 Galeria pod strzechą
16.00 Hity satelity
16.30 Duchy, zamki, upiory
17.00 Teleexpress
17.15 Dla dzieci: Ala i As; Kolorowe nutki.

17.35 Tata, a Marcin powiedział...
17.45 Paer - mag. muz.
18.15 Spółka rodzinna - serial
18.45 Maska - mag.
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
19.55 Prognoza pogody
21.00 POLONICA: Plac Hiszpański (1) - serial
21.40 Przegląd publ.
22.10 Polska - NATO
22.30 Panorama
23.05 XIX Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław '98
0.00 Porozmawiajmy
0.50 Program nocny

7.00 Klan McGregorów - australijski serial obyczajowy
7.50 Siódemka dzieciakom: Król Lew. Waleczny Herkules - seria animowane
8.40 Z ust do ust - australijski serial dla młodzieży
9.05 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
9.50 Prawo i bezprawie - serial kryminalny USA
10.40 Angel Falls - film obyczajowy USA
12.10 Teleshopping
13.00 Ukryta kamera - program rozrywkowy
14.05 Klan McGregorów - australijski serial obyczajowy
14.55 Siódemka dzieciakom: Król Lew. Waleczny Herkules - seria animowane
15.50 Z ust do ust - australijski serial dla młodzieży
16.15 Święty - ang. serial sensacyjny
17.05 Robin Hood - serial przygodowy
18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
19.00 Prawo i bezprawie - serial krym. USA
19.50 Prognoza pogody
19.55 Angel Falls - film obycz. USA
21.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
21.50 Zbrodnia doskonała - film sensacyjny USA
23.30 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
23.40 Ziemia: ostatnie starcie - serial

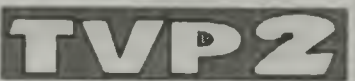
8.00 Fakty
8.20 Fakty - refleks
8.30 Historia miłości
9.20 Telezakupy
9.25 Kultura bez retuszu
9.50 Seriale anim.
10.40 Znak orla
11.10 Tajemnice nauki
11.30 Wokół Europy
12.00 TV Polonia
14.10 Morskie wyzwania
14.40 Telezakupy
14.45 Serce Klaryty
15.10 Serial anim.
15.35 W Kosmosie i na Ziemi
16.00 Bractwo letniej przygody
16.30 Mówmy swoje
17.00 TV Wiad. Literackie
17.30 Galeria Satyrykonu
17.45 Paer
18.10 Fakty
18.30 Historia miłości
19.30 The Band
20.00 Przychodnia w Cardale - serial
21.20 Belcanto
21.50 Telezakupy
21.55 Fakty - refleks
22.05 Album poezji pełen
22.30 Fakty
22.55 Fabryka snów
23.55 Przypadkowa muzyka - kom.

Sobota 18 kwietnia

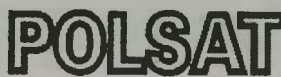
7.00 Eko-echo
7.15 Z Polski - reportaż

7.30 Agrolinia - magazyn rolniczy
8.00 Wszystko o działce i ogrodzie
8.30 Wiadomości
8.40 Prognoza pogody
8.45 Dla dzieci: Dzieło - arcydzieło
8.55 Ziarno - program redakcji katolickiej
9.20 Dla dzieci i młodzieży: 5-10-15
10.20 Współcześni wojownicy: Wojna w Zatoce
10.40 Zwierozbliżenia: Babski świat
11.05 Jalna - francusko-kanadyjski serial obyczajowy
12.00 Wiadomości
12.10 Walt Disney przedstawia: Aladyn. Dzieciak Donovan - serial
13.30 Jeśli nie Oksford, to co? - teleturniej
14.00 Oksford - urok tradycji - reportaż
14.30 Wspomnienia z getta prof. Isra-ela Gutmana - reportaż
14.40 Dzieci Klasztorów - reportaż
15.40 TLP Twoja lista Przebojów
16.25 Pan Złota Rączka - serial komediowy USA
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? - quiz
17.50 To jest Telewizja
18.10 Słoneczny patrol - serial przygodowy USA
19.00 Wieczorynka: Wesoły świat Richarda Scarry'ego
19.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
20.00 Po tamtej stronie: Próba ognia - pilot serialu s.f. USA
21.00 Fryderyki '97 - koncert galowy
23.30 Sportowa sobota
23.50 Wybuch - thriller USA
1.35 Klan - polski serial obyczajowy
2.25 Misja Laser - niemiecko-amerykański film sensacyjny
3.50 Zakończenie programu

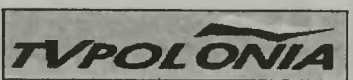

7.00 Sport telegram
7.05 Folkowe nuty. Orkiestra Ludowa Radia Słowackiego
7.30 Tacy sami - magazyn
8.00 Wspólnota w kulturze: Czesław Zuber - Magia szkła
8.30 Programy lokalne
9.30 Powitanie
9.35 Wielkopostne śpiewy prawosławne
10.00 Pogotowie ekologiczne Dwójki
10.15 Ojczyzna-polszczyzna: Przeszłość - przyszłość
10.30 Dla dzieci. Kino bez rodziców - filmy animowane
11.30 Apetyt na zdrowie
12.00 Cztery pory roku - gra Nigel Kennedy

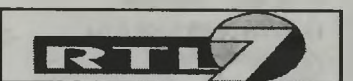
12.55 Losowanie nagród audiotele
13.00 Małe Ojczyzny: Kock - film dokumentalny
13.30 Przystanek Alaska - serial obyczajowy USA
14.30 Życie obok nas - Narodziny w morzu: Manaty - serial USA
15.00 Familiada - teleturniej
15.30 Wydarzenie tygodnia - program publicystyczny
16.00 Sławne modelki. Elle MacPherson - francuski serial dokumentalny
17.00 Czerdziestolatek: Toast, czyli bliżej niż dalej - polski serial komediowy
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Magia liter - teleturniej
19.05 Złotopolscy - polski serial obyczajowy
19.30 Europejski Przegląd Piłkarski
19.55 Studio sport: I liga piłki nożnej
20.50 Nike Gol - magazyn piłkarski
21.25 Baw się razem z nami: Oczywi-ście
21.50 Słowo na niedzielę
22.00 Panorama
22.40 Czarna Żmija - angielski serial komediowy
23.10 Głośna samotność: Pogodzić się ze światem - monodram
23.40 Camerata 2
0.05 Sport telegram
0.10 Przystanek miłości - festiwal muzyczny na wyspie Wight w 1970 roku
2.20 Zakończenie programu

6.00 Muzyka na dzień dobry
6.30 Disco Relax
7.30 W drodze - mag. redakcji pr. religijnych
8.00 Smakosze i rozkosze - mag. kulinarny
8.15 Lista przebojów - program muzyczny
8.30 Co jest grane? - program dla dzieci
8.55 Rupert - serial animowany USA
9.20 Power Rangers (57) - serial USA
9.45 Strażnik Teksasu - serial sens. USA
10.40 Prywatne życie Elzbiety i Essexa - dramat kostiumowy USA
12.40 Powrót z lodowatego piekła - dramat obycz. USA
14.30 Oskar - magazyn filmowy
15.00 Poradnik imienniny
15.30 Piramida: gra - zabawa
16.00 Informacje
16.15 Dziewięciu wspaniałych: gra - zabawa
16.45 Rekin kart - teleturniej
17.15 Rykowisko - program rozrywkowy
17.45 Słoneczny patrol - serial przygodowy USA
18.40 Alf - serial komediowy USA
19.05 Disco Polo Live
20.05 Idź na całość - show z nagrodami
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Legendy kung-fu - serial USA
21.55 Na krawędzi ciemności - film s.f. USA
22.55 Ogłoszenie wyników LOTTO (w przerwie filmu)
0.15 Życie jak sen - serial kom. USA
0.30 Playboy
1.30 Ślepy odwet - dramat sens. USA
3.05 Programy muzyczne
4.15. Pożegnanie

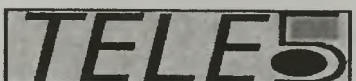

7.00 Galeria pod strzechą
7.30 Hity satelity
8.00 Dzień dobry na dzień dobry
8.30 Wiad.
8.40 Dzień dobry na dzień dobry
9.30 Dla dzieci: Ala i As: Szafiki
10.15 Zwierozlub - pr. edukacyjny
10.30 BRAWO! BIS!
13.20 Wiad.
13.30 Kawa z A. W. Głębocką
14.00 Magazyn polonijny
14.30 Świat bez granic: Kalimera Cypr - teleturniej
15.00 Awantura o Basię - serial
15.25 Bajki Pana Bałagana
16.00 Inf. Studia Kontakt
16.15 Mówi się... - pr. poradnikowy
16.35 Ludzie listy piszą
17.00 Teleexpress
17.15 SPORT Z SATELITY
18.15 Na kłopoty Beńdarski - serial
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
19.45 Prognoza pogody
19.50 Kto jest kim w Polsce? - A. Wysocka-Jończyk
20.00 Korczak - polski film biograficzny
22.00 Szybie z resztek - pr. rozr.
22.30 Panorama
23.05 Tok-Szok
0.00 Spotkania z gwiazdami: H. Frąckowiak
0.50 Program nocny

7.00 Klan McGregorów - austral. serial obycz.
7.45 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seria animowane
8.40 Piękna i Bestia - serial przyg. USA
9.30 Z ust do ust - serial dla młodzieży
9.55 Sunset Beach - serial obycz. USA
10.40 Święty - ang. serial sensacyjny
11.35 Robin Hood - serial przygodowy
12.20 Bolek i Lolek zapraszają - serie anim.
13.45 Angel Falls - film USA
15.25 Sliders - serial s.f. USA
16.15 Wyprawy z National Geographic - serial popularnonaukowy

17.15 Steven Spielberg przedstawia: Niesamowite historie - serial USA
18.05 Ziemia: ostatnie starcie - serial s.f. USA
18.50 7 minut - magazyn To i owo - pr. inf.
19.05 Beach Patrol - serial USA
19.50 Prognoza pogody
19.55 Cannonball - komedia sens. USA
21.40 7 minut - wydarzenia tygodnia - pr. inf.
21.50 Kameleon 2 - serial sensacyjny USA
22.40 Paszport do zabójstwa - film sensacyjny USA
0.15 Alfred Hitchcock przedstawia - serial kryminalny USA
0.40 Beach Patrol - serial USA
1.25 Wyprawy z National Geographic - serial popularnonaukowy

8.00 Teraz wieś
8.30 Fakty
8.45 Jest sprawa
9.00 Łoża parlamentarna
9.30 Telezakupy
9.35 Historia miłości
10.25 Serial anim.
10.45 Truskawkowe studio
11.10 Jak żyją
11.35 Krzyżówka szczęścia
12.00 Weekend z Piątką
13.15 Magazyn turystyczny
13.50 Twoja Piątką
14.15 Easy Rider
15.10 Seriale anim.
16.10 Ja i moje zwierzęta
16.30 O co chodzi? - teleturniej
17.00 W kręgu wiary
17.30 Rozmowy z córką
18.00 Twoja Piątką
18.10 Fakty
18.30 Co ludzie powiedzą?
19.20 Film anim.
19.30 Indianie północnoamerykańscy
20.00 Ten idiota - Bert Rigby - komedia USA
21.45 Telezakupy
21.50 Labirynty kultury
22.10 Z czym do ludzi
22.30 Fakty
22.55 Studio sport
23.30 Art-tele-akcje
0.05 Dawid - prawdziwa historia - dramat obycz. USA

Niedziela 19 kwietnia

7.00 Rolnictwo na świecie: Brazylia
7.15 Notowania - magazyn rolniczy
7.50 Poranek filmowy
8.15 Teleranek
9.00 Christy - serial obyczajowy USA
9.40 W Starym Kinie: Prywatne życie Bel Ami - film obycz. USA
11.30 Salomon - teleturniej wiedzy religijnej
11.45 Będziesz miłował Pana Boga twego
12.00 Anioł Pański - modlitwa Ojca Świętego
12.15 Tydzień - program publicystyczny
13.00 Wiadomości
13.10 Zwierzęta świata - Przyroda Ziemi Świętej: Złotoczona pustynia - serial dok.
13.40 Dania do podania
13.50 Dom - program poradnikowy
14.10 Stop-klatka - magazyn filmowy
14.40 Od przedszkola do Opola: Czerwone Gitary
15.20 Zaproszenie do Teatru Telewizji
15.30 Seriale wszech czasów: Noce i dnie: Wieczne zmartwienia - polski serial obyczajowy
16.25 Miliard w rozumie - teleturniej
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiechu warte - program rozrywkowy
17.50 Dziennik Telewizyjny - program satyryczny Jacka Fedorowicza
18.05 Dr Quinn - serial obyczajowy USA
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości. sport i prognoza pogody

20.00 Dziedzic na Ballantrae - przyg. USA
21.00 Decyzja należy do Ciebie: Zakwitną kasztany - widowisko blichystyczne
21.40 Śmieszyc każdy może
22.10 Sportowa niedziela
22.40 Opinie - program publicystyczny
23.15 Gorzkie żniwa - polski dramat psychologiczny
0.55 Siódemka w Jedyńce: Rewolucja Oranu - fr. film dok.
1.55 Tani program o poezji
2.05 Zakończenie programu

7.00 Sport telegram
7.05 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
7.35 Film dla niesłyszących: Działy na Ballantrae - film przyg. USA
8.25 Słowo na niedzielę - magazyn religijny
8.30 Programy lokalne
9.30 Powitanie
9.35 Cudowne lata - serial obyczajowy
10.00 Podróże w czasie i przestrzeni: Poszukiwacze przygód: Neil Armstrong - serial dokumentalny
11.00 Kręciola
11.25 Łowcy skarbów: Tajemnice spły Kokosowej - serial dokumentalny
11.55 Perły z lamusa: Trzy kaski melodramat USA
14.00 Ala ma dzieci - film dokumentalny Pauli Jakubowskiej i Królikowskiego
14.30 30 ton! Lista, lista - lista przebojów
15.00 Familiada - teleturniej
15.30 Dla dzieci: Ulica Sezamkowa
16.00 Dozwolone od lat 40, czyli przebojów starszych nastolatów
17.00 Gdzie diabeł mówi dobrą noc - serial obyczajowy USA
17.45 Halo, Dwójka!
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Magia liter - teleturniej
19.05 7 dni - Świat - program publicystyczny
19.30 Cosby - serial komediowy
20.00 Baw się razem z nami: Ze światem Pod Złotą Płpą
20.55 Sława i chwała: Wojenka - serial hist.-obycz.
22.00 Panorama
22.40 Być człowiekiem - film biograficzny USA
0.40 Sport telegram
0.45 Koncert trzech kantorów - inauguracyjny VII Festiwal Żydowski - Kraków '97
1.35 Zakończenie programu

6.00 Program muzyczny
6.30 Disco Polo Live
7.30 Jesteśmy - mag. redakcji pr. religijnych
8.00 Na topie - program muzyczny
8.30 Klip Klaps - lista przebojów dla dzieci
9.00 Rekin wielkiego miasta - anim.
9.30 Power Rangers - serial USA
10.00 Disco Relax
11.00 Ja się zastrzelę! - serial komediowy
11.30 Sabrina, nastoletnia czarodziejka - serial USA dla młodzieży
12.00 Z pianką czy bez? - serial anim.
12.30 Na psa urok! - komedia
14.30 Dziewięciu wspaniałych: Zabawa
15.00 Dyżurny satyryk kraju - program satyryczny Tadeusza Drożdży
15.30 Piramida: gra - zabawa
16.00 Informacje
16.15 Miłość od pierwszego zględzenia - program rozrywkowy
16.45 Słoneczny patrol - serial obyczajowy
17.45 Zabójcze gry - film sensacyjny
18.40 Alf - serial komediowy
19.05 Idź na całość - show z nagrodami

Wojewodzie też wolno zmieniać zdanie

Podczas niedawnej wizyty wojewody opolskiego Ryszarda Zembażyńskiego w Prudniku długo rozmawiano na temat pełnotowarowego przejścia granicznego Prudnik - Trzebinia - Bartultovice i związanymi z tym niezbędnymi pracami. 21 lutego - jak już pisaliśmy - w Opolu przebywał minister transportu i gospodarki morskiej. W spisanych wówczas ustaleniach czytamy m.in. taki zapis dotyczący najpilniejszych zadań do wykonania w punkcie "drogi":

Opracowanie wniosku możliwości do sfinansowania ze środków pomocowych Unii Europejskiej, obejmującego elementy infrastruktury na trasie od przejścia granicznego Trzebinia - Bartultovice do przejścia granicznego w Budowie, obejmującego przebudowę wiaduktów kolejowych na drodze sudeckiej w Prudniku oraz budowę obwodnicy w Otmuchowie. Przedstawienie memorandum w tej sprawie uzgodnione-

być realizowane wspólnie, przez drogowców, kolej i gminę.

- Ważne jest, że są już uzgodnienia co do przejścia pełnotowarowego w Trzebinie - mówi burmistrz - i budowa drogi wg pomysłu Czechów, od Trzebiny do Kudowy. Wojewoda zmienił zdanie co do przejścia pełnotowarowe-

mógłby być wykonany, od kwietnia do września. Potrzebny będzie na ten czas objazd, ale warto się pomęczyć. Także ministerstwo zmieniło zdanie, wszystko sprzyja, trzeba to wykorzystać. W Prudniku powstanie z czasem węzeł drogowy, także droga zbiorcza dla całego pogranicza.

To będzie miało znaczenie rozwojowe i w kontaktach zagranicznych.

Ciekawostką jest fakt, że burmistrz, który mieszka za wiaduktem, będzie musiał w czasie przebudowy wiaduktu jeździć do centrum miasta przez... Szybowice i Wierzbic. Ale warto się pomęczyć.

Przejście graniczne do 3,5 tony ma być - tak twierdzi Marek Radom, sekretarz gminy Prudnik - otwarte w przyszłym roku, choć Czesi po zbudowaniu u siebie trzypasmówki zdają się czekać na podobny ruch po polskiej stronie. W tej chwili gmina Prudnik szykuje teren przy ul. Wiejskiej pod usługi, bary, handel - 28,5 hektara. DODP w Opolu ma w tym roku zmodernizować, czeskim wzorem, drogę od granicy do Prudnika. No i ten nieszczęsny rondel ma być poprawiony. Jak się okazuje, studzienki się zapadły, krawężniki są nadszczerbione. Jest jednak za ciasno. Trzeba zmienić łuki.

Na zdjęciach Walentego Stecia wiadukt przy ul. Nyskiej oraz przejście w Trzebinie po czeskiej i polskiej stronie.

go na Opolszczyźnie, na czym zaważyły opinie czeskie. Trochę ta walka kosztowała, ale jest efekt. Szkoda, że po powodzi w 1977 roku, kiedy budowano nowy most nad rzeką Prudnik nie pomyślano o pobliskim wiadukcie drogowym. Trzeba będzie o jeden metr obniżyć teren pod wiaduktem, poszerzyć przejazd o 3 metry, głównie z lewej strony. Przyczółki mostowe nie mają fundamentów, więc i tak trzeba by je przebudować. Liczę, że w przyszłym roku wiadukt nad ulicą

Zarząd Koła Związku Sybiraków w Prudniku

informuje członków o konieczności pilnego zgłoszenia się do biura przy ul. Parkowej (budynek łączący) w celu załatwienia formalności uzyskania renty inwalidztwa wojennego - w czwartki od 10 do 12-

WALNE ZEBRANIE POGONI

24 kwietnia o godzinie 17.00 (drugi termin 17.30) rozpocznie się WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KS POGON - SEKCJA KOSZYKÓWKI, w sali nr 117 w Urzędzie Miasta i Gminy w Prudniku (I piętro).

Wszystkich członków oraz zainteresowanych sprawami koszykówki serdecznie zaprasza Zarząd Klubu Sportowego POGON.

W programie zebrania m.in.: sprawozdanie z działalności klubu, dyskusja, rozpatrzenie wniosku o udzielenie absolutorium zarządowi oraz wybory uzupełniające.

(a)

SYNDROM - „PRUDNICZANIN”

„...podstawowym komponentem ogólnonarodowego patriotyzmu jest stymulowanie miłości regionalnej Ojczyzny oraz szacunku dla przodków, następnych pokoleń”

(cytat ze wstępu do "Ziemi Prudnickiej")

OCENA I

"Prudnik to dziura", "miasto ćpunów i narkomanów", "tu ptaki zawracają", "nic się tu nie dzieje"... Takie lub podobne slogany często słyszymy na ulicach naszego miasta, ale od nikogo innego jak tylko od prudniczan.

OCENA II

"To naprawdę miłe, sympatyczne miasto. Tu jest świeże, czyste powietrze, wiatr od gór. Wcale nie jest w Prudniku źle, jest tu wielu ambitnych i mądrych ludzi. Prudnik jest wspaniałym miastem" - wiceminister łączności, Jarosław Okragły.

OCENA III

"Nowe Miasto, przez Polaków nazwane Prudnikiem, od płynącej tamteży rzeczki, jest dla mnie czymś bardzo świętym i godnym szacunku. Miasto to budzi we mnie uczucia słodkiej miłości i drogie wspomnienia jako że zawdzięczam mu życie, kołyskę swoją, początki wiedzy i cnot, pobożności i smutku. Jest ono otoczone murami, ciasne ale dość sympatyczne i nie pozbawione sławy, należy bowiem do najważniejszych miast księstwa i położone jest 14 mil od Wrocławia, 3 od Nysy i Głubczyc, 4 od Krnova, 7 od Opawy. Powietrze jest tu czyste i zdrowe, pola wokół miasta, wraz z łąkami żyzne, dające wystarczające ilości zboża, szczególnie te nizinne. Wzgórza mniej żyzne, pokrywają lasy i krzewy" (tłum. Mikołaj Hepa) - autor "Sileiographii" Mikołaj Henel (XVI wiek).

ANALIZA

Ocena pierwsza jest przeciwieństwem ocen: drugiej i trzeciej. Zastanówmy się od kogo wypływają tak różne opinie. Ta, która mówi, że w Prudniku jest tylko źle, pochodzą do tzw. statystycznego prudniczanina. Dwie pozostałe od ludzi wyróżniających się, osób publicznych. Przypadek Pana ministra jest szczególny. Nie powinno mu przecież zależeć na chwale Prudnika. Ktoś powie, że pracuje na opinię wyborców? Nie sądzę. Dziś w wyborach wygrywają delikwenci, którzy zajmują się wytykaniem błędów swoich poprzedników i ciągłym biadoleniem, o tym jak jest źle i jeżeli się go nie wybierze, będzie źle, albo jeszcze gorzej. Pan Okragły twierdzi zdecydowanie odwrotnie! Chwali Prudnik i prudniczan.

MIASTO BEZ PRZYSZŁOŚCI?

Powszechnie uważa się, aby czegoś w życiu się dorobić, być kimś, trzeba czym prędzej wyjechać do dużego miasta (dla niektórych Nysa lub Kędzierzyn-Koźle w pełni zaspokajają ich aspiracje). Tylko niewielu uda "wyrwać się" z Prudnika. W dużych miastach łatwiej o pracę, bliżej do kultury. Tracimy jednak szansę bycia kimś. Tam dużo trudniej "pokazać się", czuć się osobą potrzebną. W dużym mieście stanowimy nic nie znaczącą część ogromnej maszyny. Oczywiście jeżeli kogoś marzeniem jest żyć w wielkim miasteczku, na wielkim osiedlu, w wielkim mieście... Szkoda, że Prudnik nie może zaoferować młodym ludziom chociażby mieszkania w bloku, ale taka sytuacja jest w całym kraju.

Szansą Prudnika jest siedziba powiatu. Jako miasto powiatowe staniemy się centrum administracyjnym i gospodarczym dla okolic i to nie tylko z terenu powiatu. Dobrze wiemy, że w strefie wpływów Prudnika znajduje się południowa część gminy Głucholazy, część gminy Korfantów. Nie można też

zapominać o Euroregionie Pradziad. Prudnik jest stolicą jego polskiej części. Po utworzeniu przejścia granicznego w Trzebinie będziemy atrakcyjnym miastem dla powiatu bruntalskiego, zwłaszcza północnej części. Szansa dla Prudnika to również szansa dla nas.

KOMU ZAWDZIĘCZAMY TRAGICZNĄ OPINIĘ PRUDNIKA

Odpowiedź jest prosta - SOBIE! Prudniczanie, osoby niepubliczne, ciągle narzekają. Wyrażając się negatywnie o Prudniku, szkodzą samym sobie, odstraszały ludzi, którzy by mogli zrobić wiele dobrego dla miasta. Niektórzy, gdy są za Prudnikiem, zapominają gdzie mieszkają. Nie przyznają się! Spotkałem się nawet z tym, że jeden prudniczanin chwalił się, że jest z Opolą!

To my, prudniczanie, możemy zmienić opinię o naszym mieście. Będzie to z korzyścią dla nas! Trochę kombinując można przedstawić nasz gród jako przepiękne miasteczko i to wcale nie musimy kłamać. A jest czym się pochwalić: przebogata historia, niezwykle zabytki, wspaniałe okolice, dobrze rozwinięta gospodarka. Proszę zwrócić uwagę na zieleni w mieście. Żadne z okolicznych miast o charakterze przemysłowym nie może pochwalić się taką zielenią jaką ma Prudnik. Jesteśmy nowoczesni! Takie nowinki jak: "gadająca" winda w przychodni, system kolejkowy na pocztę, bankomat w rynku są naocznym dowodem. Moja koleżanka z Bytomia była zaskoczona tymi "atrakcjami". Złazcza system kolejkowy wywarł na niej duże, chociaż mieszane wrażenie.

Z pewnością w wielu sprawach Prudnik jest w tyle za innymi. Skończyliśmy jednak budowę oczyszczalni, władze miasta zaczęły przeznaczać pieniądze na poprawę estetyki na-

szych ulic.

DZIAŁAJMY!!!

Co w takim razie możemy zrobić? Przestańmy narzekać, zapewniam, że z utyskiwania nic się jeszcze nie zrobiło. Zweryfikujmy swoje dotychczasowe postępowanie. Spotkałem się z praktyką stosowaną od dawna przez mieszkańców niektórych miejscowości. Wyjeżdżając w podróż zabierają ze sobą folder - reklamę miasta. I ja kiedyś po raz pierwszy tak zrobiłem. Miałem ze sobą prospekt "Prudnik" (ten w zielonej okładce). Po jego oglądnięciu moi koledzy z innych części Polski byli zachwyceni Prudnikiem.

GDZIE SĄ ELITY

W dalszym ciągu nie ma w Prudniku towarzystwa regionalnego. A może jest tyle, że nic o nim nie słychać. Część czytelników z pewnością pamięta Towarzystwo Miłośników Ziemi Prudnickiej powstałe w 1959 roku. Pierwszym prezesem został Romuald Karpiński. Członkami założycielami byli: Edward Adamowicz, Antoni Błaszczyński, Jan Kaczmarek, Stanisława Kasprzyc, Stanisław Kobzan, Waleria Nabzdyk, Wernier Nabzdyk, Józef Pawlik, Andrzej Walkowiak, Wanda Witwicka, Eugeniusz Zieliński. Aż prosi się by reaktywować TMZP. Wszystkie okoliczne miasta mają już podobne stowarzyszenia, np. Towarzystwo Przyjaciół Głucholaz. Czas zapłacić tę lukę. Czy w Prudniku jest tzw. inteligencja, która nie boi się historii regionu i potrafi ruszyć kulturę w Prudniku? Lekarze, NAUCZYCIELE, inżynierzy, różnej maści magistrowie, ale i inni którym zależy na naszej ziemi prudnickiej. Od kogo mają czerpać wzory młodzi ludzie? Czy roztrząsaniem regionalnej historii mają zajmować się tylko i wyłącznie członkowie Kółka Historyczno - Regionalnego ze szkoły podstawowej w Szybowcach?

Andrzej Dereń

NIECH SZANSĘ MAJĄ WSZYSCY

(dok. ze str. 1)

Jak pamiętamy pierwotny projekt mówił o ośmiu dużych regionach. Jest wiele zapytań, na które ludzie nie zajmujący się na co dzień sprawami reformy powinni znaleźć odpowiedź.

- Na centralnych szczeblach władzy toczy się także walka przeciwko reformie.

- Główną rolę gra tu PSL. Przez cztery lata PSL mogło zrobić wszystko, także referendum. Nie zrobiło tego. Skąd nagle poparcie tej idei? Partii tej chodzi o odbudowanie straconych pozycji. PSL straciło wiele i chce na populizmie zyskać. Ale odbywa się to z dużą stratą dla nas, dla całego kraju. Ze względu na koszty, dotychczasowe doświadczenia w przeprowadzaniu referendum w kraju a przede wszystkim z powodu opóźnienia reformy jesteśmy temu przeciwni.

- Czy w tej sytuacji aktualne są terminy wprowadzenia reformy powiatowej i wojewódzkiej i wybory na trzech samorządowych szczeblach?

- Terminy są realne, jeśli prezydent podpisze do 21 kwietnia ustawę o przesunięciu wyborów w gminach. Pytanie, co zrobi; szczególnie w obliczu dekomunizacyjnych działań AWS. Temat ten wszedł do Sejmu wbrew politycznej logice. Nie wiadomo, jak zachowa się SLD. W trakcie uchwalania nowej Konstytucji cztery partie opowiedziały się za jej przyjęciem, niezależnie od tego, czy były w rządzie czy w opozycji. Dziś wszyscy zapomnieli o walce o Konstytucję.

- Tak, ale teraz SLD gwałtownie zmienił front.

- PSL rozpoczęło działania na rzecz referendum, ale dziś liderem tej idei staje się SLD. Razem z Unią Pracy powstała grupa na rzecz referendum. Trudno przewidzieć, jak to się skończy. Jestem zwolennikiem reformy, nie wyobrażam sobie referendum z jego kosztami. To może zdestabilizować pracę nad reformą administracyjną.

- Unia Wolności postrzegana jest w społeczeństwie jako partia intelektualistów, liberałów, dla których ekonomia jest najważniejszą nauką.

- Przeczy temu nawet skład koła Unii Wolności w Białej. To nie są ludzie tylko majątni, jak mówi

się o UW. Jest w kole miejsce dla bezrobotnych, pracujących w rolnictwie, także takich, którym w danym momencie życiowym nie wiadzie się. Ale są oni przekonani co do idei, która mówi, że samo nic z nieba nie spadnie. Wielu mówiło, że Unia Wolności nie znajduje swojego miejsca w opozycji. Tymczasem przez poprzednie cztery lata potrafiła wykorzystać swój potencjał, choćby w sprawie Konstytucji. Teraz jest czas, by i SLD się przełamał, gdy chodzi o reformę ustrojową państwa. UW zajmuje na scenie politycznej środek, między AWS a SLD. Uważam, że rozsądek UW winien procentować w jakimś czasie.

- Unia nieźle zachowała się, gdy powstał projekt oceny przeszłości w ramach AWS. Przedstawiła swój projekt ustawy sejmowej w tej sprawie...

- To nie był odpowiedni moment na ten temat. Widocznie komuś zależało, by się to odbyło w tym czasie. Jasności na ten temat nie ma. Propozycję uchwały dekomunizacyjnej zgłoszonej przez posła Niesiołowskiego, Unia Wolności złagodziła swoim projektem. Obydwa trafiły do dalszych prac w komisjach. Poseł Niesiołowski nieco stępił ostatecznie ostrość wypowiedzi. Zobaczmy co z tego wyjdzie. Na dziś najważniejsza jest reforma administracyjna i nie jej nie powinna zakłócać.

- Dlaczego ta reforma ma być pierwsza?

- Wszystkie reformy są jak naczynia połączone. Nie da się wprowadzić jednej bez drugiej. Reforma służby i ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych i inne są powiązane ściśle z reformą administracji, są z nią wręcz kompatybilne. Unia Wolności przedstawi swój projekt reformy ochrony zdrowia w powiązaniu ze szczeblami administracyjnymi. AWS opiera się na kasami chorych, jest jakiś konflikt między koalicjantami w tej sprawie, ale wspólne uzgodnienia są blisko. Rozbieżności w umowie koalicyjnej dotyczą także innego podejścia do rolnictwa. Reformy stanowią całość, choć przecież nie mogą być wprowadzane jednocześnie.

- Za iloma województwami, jako członek Unii Wolności, opowiada się pan?

- Generalnie za ośmioma regionami. Wtedy nie byłoby słabych regionów. W sytuacji gdy jest problem 12 lub 17 województw trzeba odwołać się do argumentów gospodarczych i historycznych. Jestem za istnieniem województwa opolskiego w nowej strukturze administracyjnej państwa. Zdaniem Zarządu Regionu Unii Wolności Opolszczyznę stać na samodzielność. Propozycja dwunastu województw nie była parta do końca kryteriami przez rząd. Gdy są znane, uważam że województw winno być więcej niż 12, a wśród nich opolskie.

- Czy nie byłby to region zbyt słaby?

- Nie tylko duże obszarowo regiony są silne. W Niemczech są też regiony (landy) małe, słabsze od Bawarii i innych, ale dają sobie radę i to dobrze. O kształcie reformy nie decyduje jednak Unia Wolności, lecz rząd i parlament.

- Skąd się bierze ocena Unii Wolności jako partii, która chce wyciągać pieniądze z kieszeni obywateli?

- Wszyscy zapomnieli o osłonach społecznych rządu Mazowieckiego, o znaczeniu słowa „kurońówka”. Zdaniem niektórych osłony społeczne były wtedy zbyt duże. Krytykuje się Balcerowicza, tymczasem on ma wizję państwa. Gdyby nie jego reformy, to dziś byłoby w tym samym miejscu co Rumunia, Bułgaria, Ukraina czy Białoruś. Jak ludzie tam żyją? Tak, jak my nigdy. Dlaczego? Bo zaniechano tam reform we właściwym czasie. Balcerowicz wie czego chce. Co powstało z Polski, która była w ogonie państw socjalistycznych przed zmianą ustroju, za NRD, Czechami, Rosją, Węgrami? W ciągu 8 lat państwo, które stoi na czele reform. To Polska decyduje, kto ma po nas wejść do NATO czy Unii Europejskiej. Do nas zwracają się inne kraje o pomoc. Jestem pełen podziwu dla ludzi; wybić się z marazmu i stanąć na czele przemian!

- Jaka jest sytuacja w gminie Białej jeśli chodzi o wprowadzanie powiatów?

- Podczas sesji marcowej został zgłoszony dodatkowo wniosek, wcześniej nieobecny w porządku obrad, dotyczący powiatyzacji. Dla mnie dużym zaskoczeniem był fakt, że w czasie dyskusji głos zabierali tylko i wyłącznie zwolennicy powiatu prudnickiego, natomiast milczeli zwolennicy Krapkowic. Tylko jeden głos po-

rownywał plusy i minusy obydwu powiatów. Główne argumenty odnosiły się do powiatu prudnickiego. Konkluzja obrad Rady Miejskiej w Białej jest taka, że decyzji nie podjęto, pozostawiając sprawę w gestii decydentów, czyli Rady Ministrów. Zaważył m.in. list otwarty, podpisany przez ludzi, którzy mają w gminie autorytet moralny.

- Skąd więc bierze się głos posła Henryka Krolla, który twierdzi, że Białą opowiada się za powiatem krapkowickim?

- Jest to wypowiedź z zebrania TSKN, a więc po sesji w Białej. Poseł w dalszym ciągu próbuje tworzyć fakty dokonane, nie oglądając się na gminy. Rząd winien przypatrzeć się tej sytuacji. Stanowisko wojewody opolskiego, z którym miałem okazję rozmawiać, jest pozytywne dla powiatu prudnickiego. Wojewodowie mają brać udział w podziale województw na powiaty. Sygnały z Warszawy, od ministra Stępnia, też są jednoznaczne: nie może być problemów z powiatami na Opolszczyźnie. Jeśli walczymy o województwo opolskie, to musimy stać w jednym szeregu w jego obronie, nie burząc społecznej integracji. Jeśli ktoś ma wizję powiatu etnicznego, to będzie jej bronić. Ja nie widzę sensu w tej optyce.

- Pierwszego kwietnia, na prima aprilis, ktoś powiadomił telefonicznie władze Prudnika, że poseł Kroll przyjeżdża do miasta. Tymczasem uznane to zostało już poważnie jako dobry pomysł.

- Zarzuca się Prudnikowi, że jego przedstawiciele byli w Opolu i w Warszawie by bronić powiatu prudnickiego. Nie ma się co z tego powodu obrażać. Propozycja spotkania wszystkich stron na dyskusji celem osiągnięcia kompromisu jest dobra. Tylko czy poseł przyjedzie? Problem powiatów Opolszczyzny nie kończy się na Prudniku czy Krapkowicach. Są przyszłych powiatów weźmie się z siły gmin wchodzących w skład powiatu. W tej sytuacji nie ma sensu demontaż powiatu prudnickiego na rzecz Krapkowic. Obydwa znalazły się na rządowej mapie.

- Czy powiat składający się z czterech gmin, jak prudnicki i dwa inne na Opolszczyźnie, w otoczeniu silnych - nyskiego i kędzierzyńskiego ma rację bytu?

- Zależy do jakich powiatów będziemy się porównywać. Liczne

powiaty w Rzeszowskim, Lubelskim są znacznie większe od proponowanego prudnickiego. Ale słabsze gospodarczo i intelektualnie. A to ludzie, ich powiat będzie silny czy słaby, być powiat składający się z gmin i może być słaby. Gminy silne: Biała, Głogów, Prudnik i Lubrza - mała, ale też nie słaba, to materialny powiat. Rząd zapowiedział ne memorandum na przyszłość. Może się zatem okazać, że w roku powiat krapkowicki by i trzeba go będzie zlikwidować. Tak samo może być z powiatem prudnickim. Może trzeba będzie utworzyć powiat prudnicko-krapkowski po co krakać przed faktem? W 1975 roku nikt nikogo nie reformował. Okazało się, że Łącznik jest za słabą, wcielona do Białej. Pewnie byłby, ale teraz gmina funkcjonuje. Jest rok na dotarcie, nie ma potrzeby negocjowania czegoś. Niech szansę mają powiaty. Prudnik ma wszystkie powiatowe, Krapkowice - nie. utworzenie sporo będzie kosztować. No i skąd wziąć kasę sądu, prokuratury, ZUS czy instytucji? A mieszkania dla chowców? Rząd chyba nie jest w tej sytuacji.

- Wróćmy na zakończenie referendum. Dlaczego się nie uda?

- Wiadomo, że duże miasta jak Katowice, Wrocław, Szczawa, Gdańsk czy Kraków wiedzą się za 12 województw. A są to najbardziej zaludnione województwa. Te mniejsze, 17, reszta za stanem obecnym. Projekt PSL - czyli 49 województwami. Pomijając frekwencję koszty - wyjdzie państwu, który można przewidzieć. Wyliczyć Społeczeństwo w wyborach parlamentarnych taką a nie inną opcją głosować za proponowaną przez nas

ma administracyjną. Nie ma każdej sprawie przeprowadzenia referendum. To po co co swoich przedstawicieli? Zdecydowali, także w trudnych warunkach. Decyzja PSL i SLD o referendum jest decyzją polityczną.

- Czy pana zaangażowanie na rzecz powiatu prudnickiego odbiło się negatywnie na skiej sytuacji?

- Nie chcę się na ten temat powiadać.

- Dziękuję za rozmowę. Antoni

RANKING SKLEPÓW

Trwa nasz plebiscyt placówek handlowych. Co miesiąc czytelnicy wybierają najlepszy sklep spożywczy i przemysłowy. W kwietniu czekamy na większą frekwencję, bo nagrody mogą być dwie, jak w marcu: jedna od właściciela sklepu, druga od redakcji.

Dla sklepów mamy nagrodę honorową - tytuł najlepszej placówki miesiąca, artykuł w gazecie ze zdjęciami. Wszystkie kupony kwietnia należy nadsyłać (dostarczyć) w ciągu tygodnia od opublikowania ostatniego. Po tym terminie ogłaszamy wyniki plebiscytu.

RANKING SKLEPÓW - KWIECIEŃ 1998

1. Najlepszy sklep spożywczy:

2. Najlepszy sklep przemysłowy:

3. Uczestnik rankingu (imię, nazwisko, adres):

LISTA OSÓB OPOWIADAJĄCYCH SIĘ ZA POWIATEM PRUDNICKIM

WYTNIJ, PRZEPISZ SKSERUJ!

Poproś o udział rodzinę i sąsiadów

Lp.	Imię i nazwisko	adres zamieszkania	nr dowodu	wiek	podp.
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Listy należy przysyłać do redakcji "TP" ul. Jagiellońska 3, 48-200 Prudnik. Nie są one przeznaczone do publikacji czy rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie. Dotyczą one tylko mieszkańców gmin Biała i Prudnik.

KORZENIE

• KWIECIEŃ 1998 r. • Nr 3 •

MAGAZYN HISTORYCZNY „TYGODNIKA PRUDNICKIEGO”

Odeszła Danuta Bentkowska

Koło Związku Sybiraków w Prudniku poniosło niepowetowaną stratę. Odeszła z naszego grona koleżanka śp. Danuta Bentkowska. 4 kwietnia odbył się na prudnickim cmentarzu Jej pogrzeb, w którym uczestniczyła Jej najbliższa rodzina, liczni przyjaciele i znajomi oraz grupa Sybiraków.

Kapłan dominikanin O. Jakub Markocki w pięknych słowach homilii na mszy świętej oraz w liturgii pogrzebowej nad grobem wspominał o ciężkich doświadczeniach 11-letniej dziewczynki, deportowanej na Sybir. Wszczepiona w dzieciństwie silna wiara pozwoliły Jej przetrwać te trudne lata w godności i uratować rodzeństwo.

Prezes Koła Związku Sybiraków Zbigniew Niemiec pożegnał Ją w imieniu wszystkich tutejszych Sybi-

giem dzieci deportowano na Sybir. Po śmierci głodowej matki została z drobnym rodzeństwem bez środków do życia. Przeżyty tam głód, chłód i choroby zakaźne zniszczyły Twe zdrowie zostawiając ślad na całe życie. Nie poddałaś się jednak i ciężką pracą w kółchozie zarabiałaś na kawałek chleba. Cudem ocalałaś siebie i ich od głodowej śmierci.

Po powrocie do Polski jeszcze przez wiele lat musiałaś ukrywać tę makabryczną część swojego życiorysu. Gdy wreszcie przed 10 laty po ujawnieniu zbrodni stalinowskich zaistniała możliwość reaktywowania Związku Sybiraków, Ty byłaś jednym z pierwszych członków koła założonego w Prudniku. Zawsze chętna do pomocy, pracowałaś w zarządzie koła i w komisji socjal-

ków słowami:

Droga nasza koleżanko Danu-

! Zebraliśmy się dzisiaj tu na cmentarzu, aby uczestniczyć w ostatniej Twojej drodze i wyrazić słowa czci za Twoją postawę życiową wobec licznych doświadczeń losowych.

Już w dzieciństwie doznałaś wielu krzywd ze strony wschodniego okupanta. W obozie policyjnym w Ostaszewie rozstrzelano Twojego ojca, a matkę wraz z czwor-

nej. Jeszcze minionej jesieni, mimo postępującej groźnej choroby, pomagałaś z wielkim zapalem jako członek Komitetu Budowy Pomnika Ofiar Sybiru w organizacji uroczystości jego poświęcenia.

Tobie zawdzięczamy wszyscy zdobycie urny, w której umieściliśmy nazwiska Twoich i naszych zmarłych na zesłaniu. Pamiątką przy pomniku są nadal ofiarowane przez Ciebie białe kalie.

(dok. na str. III)

Na zdjęciach: Danuta Bentkowska jako dziecko - więzień Sybiru (str. III) oraz podczas składania wieńca (po prawej) pod Pomnikiem Żołnierza Polskiego w Prudniku.

Zdjęcie i reprodukcja - W. Steć.

Edmund DZIAŁOSZYŃSKI

Powaga tajemnicy

*Za naszym miastem niepodal
mały klaszorek jest i grota
lecz mówić o tem nie należy
choć wielka była byłaby ochota.*

*A w grocie tej Bogurodzica,
droga krzyżowa wśród zieleni,
tam się modlili uwięzieni
a kto... ?*

"wojskowa tajemnica"

Przemysław LENARTOWICZ

MĄDROŚĆ BOŻA

*A mądrość Boża jest w zainku zboża
W kolorze róży i barwie tęczy
W słońca blasku
W pięknie zorzy porannej o brzasku
W śpiewie skowronka o świcie
W nieba błękitach
I w firnamencie złotych gwiazd
W powrocie ptaków wiosną do gniazd
W lekkości lotu motyla
W uśmiechu matki, gdy się nad dzieckiem pochyla
W górskiego potoku szmerze
W sercach ludzi szczyrzych
W szeleście drzew
W krzyku mew
W diamentowym iskrzeniu rosy
W ciszy letniej nocy
W rumieńcu oczek dziecięcych
W rumieńcu dziewcząt wijących ślubne wieńce
I w naszej ludzkiej mowie...
W wiecznym Słowie, które było na Początku.*

PŁYTKI CERAMICZNE

□ polskie □ włoskie □ hiszpańskie □

**KOMPLETNE
WYPOSAŻENIE
ŁAZIENEK**

**LUSTRA
WANNY AKRYLOWE
ZLEWOZMYWAKI**

PANELE PODŁOGOWE

**CENY KONKURENCYJNE
UPUSTY PRZY WIĘKSZYCH ZAKU-
PACH**

**FACHOWE DORADZTWO
POLECAMY SPRAWDZONYCH
FACHOWCÓW**

**PRUDNIK, LUBRZA,
ul. Piastowska 28 ul. Wolności 28 B
(Plac Wolności) Tel. 376 272
Tel. 366 990**

Sprzedaz ratalna
Bezpłatny transport

INTER-Mebel

zaprasza codziennie od 8-16
w soboty 8-12

poleca

- najtańsze meble wypoczynkowe
- wybór materiałów obiciowych
- meble wykonujemy na sprężynach

**PRUDNIK, ALEJA MIŁA
(były OSIR)**

AGENCJA RATALNEJ SPRZEDAŻY „ARS” S.A.

Przedstawicielstwo

Prudnik ul. Armii Krajowej 6
tel./fax 36-33-23

Zaprasza do współpracy zakłady
usługowe, produkcyjne, handlowe
oraz indywidualnych Klientów.

KOS-MED studio

**SALON KOSMETYCZNY
SOLARIUM
ZAPRASZA**

CODZIENNIE 9.00-20.00, W SOBOTY 9.00-16.00

- PROFESJONALNE ZABIEGI KOSMETYCZNE
- PORADY KOSMETOLOGICZNE
- SPRZEDAŻ KOSMETYKÓW

Gwarantujemy skuteczność
zabiegów i profesjonalizm usług

- WDRAŻAMY ŚWIATOWE NOWOŚCI

**PRUDNIK, ul. Skowrońskiego 6A
tel. 36-36-75**

BIURO USŁUG CELNYCH

mgr Jarosław Pożniak
**WYPEŁNIANIE DOKUMENTÓW
CELNYCH**

- ☑ SAD IMPORT, EXPORT, TRANZYT
- ☑ WNIOSKI DO LEGALIZACJI EUR-1
- ☑ CMR ☑ DWC
- ☑ TARYFIKACJA, PORADY CELNE

**PRUDNIK
ul. Skowrońskiego 6 A,
Tel. kom. 0602112401**

TEL. 363675

METAL - KOLOR

**PRUDNIK
ul. Zielona 1
tel. 36-41-40**

**SKUP METALI KOLOROWYCH ZŁOMU STALOWEGO
I ŻELIWNego PO ATRAKCYJNYCH CENACH**

Ilości powyżej 1 tony odbie-
ramy transportem własnym.

ZAPRASZAMY

od 8.00 - 15.00 w każdą sobotę od 8.00 - 13.00

Sklep

„Adam i Ewa”

ul. Piastowska 11, tel. 36 37 15

poleca

- ◆ koszule białe do I komunii św.
 - ◆ figi, reformy wyszczuplające
 - ◆ pasy do pończoch białe i beżowe w rozmiarach nawet do 128, 132 cm
- Nowość: figi dla kobiet w ciąży - pod-
trzymują brzuch, komfort bycia w ciąży**

Zapraszamy codziennie od godz. 9-17, w soboty 9-13.

BIURO PODRÓŻY „OTTOKAR”

prowadzi licencjonowane przewozy do NIEMIEC w każdy
poniedziałek, środę i piątek. Świadczy usługi ubezpieczeniowe i
paszportowe (wyrabianie paszportów i wiz)

Bilet ważny 1 rok. Ulgi dla dzieci, emerytów i rencistów.
**ZAPRASZAMY do kantoru w Prudniku przy
ul. Ratuszowej 3**

NASZE ADRESY:

- ☐ 48-250 GŁOGÓWEK ☐ 48-200 PRUDNIK ☐ 48-210 BIAŁA
- ul. Mickiewicza 16 ul. Ratuszowa 3 ul. Prudnicka 2
- tel. 373-374 fax 372-153 tel. 363-402 tel. 377-054

CUKIERNIA KARMELEK

Adriana i Mirosław SEŃKÓW

polecamy

Smaczne wyroby cukiernicze
Pieczone ciasta i torty na zamówie-
nia

**Prudnik, ul. Sobieskiego 6
Tel. 36 25 62**

Sklep

„QUO VADIS”

P-k ul. Sobieskiego 24

wszystko do I Komunii Św.
Hostie JHS, wianki, muszki, stroiki,
krawaty, świece, okapniki itp.
art. sakralne - książeczki JHS,
różańce, medaliki, krzyżki
pamiątki I Komunii,
albumy, kartki zaproszenia

Wielki wybór - możliwość zamówienia

9.00 - 17.00

KURCZĘTA OGÓLNOUŻYTKOWE

odchowane - sprzedaż

KUDŁACZ Zbigniew
Lubrza
tel. 364843 lub 376263

ZAPRASZAMY DO REKLAMY

Od poniedziałku do piątku
w godz. 8-15

TYGODNIK PRUDNICKI

**Prudnik,
ul. Jagiellońska 3,
tel./fax 36-28-77**

CENTRUM OPTYCZNE - Optyk - An -

Prudnik, ul. Piastowska 47 tel. (077) 36 40

OPTYK

- Czynny codziennie 9-17
- Realizujemy recepty ZOZ i PCK
- Naprawiamy oprawy metalowe

OKULISTA

lek. med. Bożena ORKISZ
przyjmuje
poniedziałki 15-17
czwartki 13-17
rejestracja - tel. 36 40 98

- ✓ Bezpłatnie wykonujemy KOMPUTEROWE BADANIE WAD WZROKU
- ✓ APLIKUJEMY SOCZEWKI KONTAKTOWE renomowanej firmy CIBA-VISION (środki do pielęgnacji)

**ZAPRASZAMY PACJENTÓW, KTÓRZY CHCIELIBY POZNAĆ NAJ-
NOWSZE MOŻLIWOŚCI OPTYKI - SZKŁA LEKKIE, CIENKIE I
BARWIONE.**

Posiadamy specjalną ofertę dla dzieci i osób z poważnymi wadami wzroku.

ZAKŁAD USŁUG TRANSPORTOWYCH TRANSJUR

oferuje:

MIKROBUS DO WYNAJĘCIA

- na warszawskie Lotnisko Okęcie
- na przysięgi wojskowe
- zagraniczne - natychmiastowa realizacja zlecenia

Jerzy CIESIŃSKI

**ul. Kard. Wyszyńskiego 28
48-200 PRUDNIK
tel. 362-924
tel. komórkowy 0602138003**

BIURO PODRÓŻY „MERKURY”

Filia „ORBIS” Nysa

**CENTRUM LICENCJONOWANYCH
PRZEWÓZÓW MIĘDZYNARODOWYCH
Prudnik, Dom Towarowy „CENTRUM” Ip.**

oferujemy

- ◆ przewozy komfortowymi autokarami w pełni licencjonowanymi do: Niemcy, Francji, W. Brytanii, Włoch, Węgier, Bułgarii, Czech, Belgii, Holandii, Hiszpanii, Portugalii, Szwecji, Norwegii, Grecji, Szwajcarii, Austrii i Maroka
- ◆ bilety lotnicze
- ◆ wczasy i wycieczki krajowe i zagraniczne
- ◆ ubezpieczenia
- ◆ pośrednictwo wizowe i paszportowe

Zapraszamy w g.
10-16, w soboty 10-12
Tel/Fax 364-442

ZAPRASZAMY

OGŁOSZENIA DROBNE

• STW PRUDNIK, PRZE-
MYSŁOWA 3, TEL. 363223
POLECA: OPAŁ, PIASEK,
ŻWIR, CEMENT, WAPNO,
CEGLĘ.

• ZAMIENIĘ M-4 NA WIĘK-
SZE. TEL. 361051.

• ZAMIENIĘ M-4 NA M-3.
TEL. 368528 OD 9-10.

• NIEMIECKI - KOREPE-
TYCJE. TEL. 362088

• KUPIĘ STAROCIE: ME-
BLE, OBRAZY, SZBABLE, ŻY-
RANOLE, ZEGARY NIE-
KOMPLETNE. MONETY, ITP.,
W KAŻDĄ ŚRODĘ TYGO-
DNIA TARGOWISKO MIEJ-
SKIE W PRUDNIKU. TEL.
310529.

• SPRZEDAM M-3. TEL.
361224.

• SPRZEDAM KOSIARKĘ
ROTACYJNĄ, OPRYSKI-
WACZ. TEL. 366536.

• SPRZEDAM M-3, PRUD-
NIK, TUWIMA 4/4. TEL.
362937.

• ZAMIENIĘ MIESZKANIE
KWATERUNKOWE 50 M2 -
ZABRZE NA 30 M2 - PRUD-
NIK. TEL. 362218.

• SPRZEDAM MIESZKA-
NIE 120 M2 W PRUDNIKU.
TEL. 362708.

• SPRZEDAM OPLA
FRONTERĘ 2,3 TD "INTER-

COLER" - TERENOWY, BO-
GATE WYPOSAŻENIE /1993/
TEL. 366511, 361131.

• SPRZEDAM DOM
PRUDNIKU. TEL. 363141

16-TEJ.

• SPRZEDAM DOM
PRUDNIKU. TEL. 366968.

• SPRZEDAM M-4 - ŁĄ-
PRUDNICKA. TEL. 364606

• TANIO SPRZEDAM RO-
KĘ FOLII BIAŁEJ NA TUNE-
OGRODNICZY. TEL.

GRZECZNOŚCIOWY 362637

• KIEROWCA ZAWOD-
WY 'ABCE' PILNIE POSZU-
KUJE PRACY. TEL. 365271

• SPRZEDAM DOM W NE-
MYSŁOWICACH. TEL.
366773.

• SPRZEDAM 126-P /1990/
TEL. 367888.

• KUPIĘ 126-P /1995-96/
PO WYPADKU. TEL. 376392

• DO WYNAJĘCIA PAW-
LON HANDLOWY 120 M²
WRAZ Z TERENEM 9 ARÓW
UL. POWSTAŃCÓW /OBOK
HURTOWNI KWIATÓW/. TEL.
366977.

• SPRZEDAM PILNIE TRA-
BANTA /1986/. TEL. 361617

• SPRZEDAM WZMAC-
NIACZ „TECHNICS” TEL. 36
28 69.

PRUDNICKIE NEKROPOLIE

Dawno, dawno temu w zakolach rzeki Prudnik istniała osada słowiańska plemienia Gołyszyców. Stare zwyczaje kazały im palić na stosach zwłoki swoich zmarłych. Gdy z południa przybyli chrześcijanie, z oporami miejscowa ludność przyjęła nową religię. W starej osadzie musiał powstać pierwszy kościół i... cmentarz.

który rozwiązała królowa węgierska Izabela Zapolyi, fundując grunty pod nowy cmentarz (połowa XVI wieku). Znajdował się on na południe od murów miejskich, dziś po dwóch stronach ulicy Gimnazjalnej. Z czasem zbudowano tam kaplicę cmentarną, obok powstał klasztor oo. kapucynów. Na potrzeby nowego miejsca wiecz-

Cmentarz na tyłach kościoła pw. św. Piotra i Pawła na mapie z 1890 roku (1:8000)

nego spoczynku zbudowano bramę nazwaną "Nową" (1556). Obiekt pełnił swoją funkcję do połowy XIX wieku, kiedy założono nowy, istniejący do dziś cmentarz (1849). Pozostałością jest jedynie glorieta - budowla pełniąca funkcję kaplicy nagrobnej (1841), stojąca przy ulicy Kościuszki. Nie została zniszczona, ponieważ ostatnim

życzeniem zmarłych było, aby stała sto lat.

24 czerwca 1886 roku - obok nowo wybudowanej hali sportowej przy zbiegu ulic: Kościuszki i Gimnazjalnej, w trakcie wykopów nad doprowadzeniem ciepłociągu, zaczęto wydobywać pierwsze fragmenty czaszek i piszczele - pozostałości z dawnego cmentarza. Szczątki złożone zostały na cmentarzu komunalnym.

Nie są to jednak wszystkie cmentarze w Prudniku. Stara legenda, jeszcze z XVII wieku mówi, że kolumna maryjna w rynku postawiona została na miejscu ofiar epidemii dżumy, co jest wielce prawdopodobne, gdyż cmentarz obok kościoła był zbyt mały, a wywożenie ogromnej ilości zwłok z tak już pustego miasta nie miało sensu. Inny cmentarz znajdował się na tyłach kościoła pw. św. Piotra i Pawła. Istniał on na pewno w 1890 roku, gdyż jest na mapie miasta z tego roku. W 1911 roku nie jest już zaznaczony. Być może był to cmentarz miejscowych zakonników, taki jak obok sanktuarium św. Józefa w Prudniku - Lasku. Prawdopodobnie od tamtego czasu zakonnicy chowani są w krypcie kościółka w kamiennych niszach (Sitko 1998).

Na terenie administracyjnym miasta są jeszcze dwa cmentarze. Pierwszy, już wcześniej wspomniany znajduje się w Prudniku - Lasku. Drugi -

zniszczony - umiejscowiony jest na Górze Kaplicznej (Zburzony Klasztor). Znalazłem pozostałości!

Nieistniejący już cmentarz przy ul. Gimnazjalnej (pusty obszar po obu stronach ulicy) na mapie z 1890 roku (1:8000)

Cmentarz żydowski przy ulicy Kolejowej powstał w 1806 roku. Znajdują się tu groby Samuela Frankla oraz Maxa Pinkusa. Kilka wieków wcześniej Żydzi chowani byli przy drodze na Trzebinę.

Ciekawe, gdzie miejsce ostatniego spoczynku mieli skazańcy, wieszani np. na Szubienicznej Górze przy drodze na Niemysłówce. W średniowieczu istniało prawo zabraniające chowania zwłok "przeklętych" na poświęconej ziemi. Idealnym miejscem była ziemia niczyja, czyli najlepiej punkt, gdzie stykały się granice trzech posiadłości. W okolicy takie

miejsca znajdowały się np. na przełęczy Pod Zamkową koło Pokrzywniej oraz przy Kamieniu Morderczym obok Podlesia.

Prudnik jest miastem z mnóstwem miejsc, gdzie są lub były cmentarze. Moja "grobowa" wyliczanka określiła dziewięć takich punktów na terytorium miasta.

Cmentarz komunalny przy ulicy Kościuszki do dziś pełni swą funkcję. Powoli jednak zaczyna brakować na nim miejsca. Projektowana lokalizacja nowego obiektu przy Jasionowym Wzgórzu spotkała się z oporem tamtejszych mieszkańców.

Andrzej Dereń

Cmentarz na peryferiach XIX-wiecznego Prudnika (1890). Dzisiejszy cmentarz komunalny.

Ubiegłocroczna powódź zapisze się na zawsze w kronikach. W jednym z poprzednich numerów przedstawiliśmy historię powodzi na naszej ziemi w tym tysiącleciu. Wszak mieliśmy do czynienia z powodzią tysiąclecia. Tym razem mamy się - wyrzecz - inny - klęskami elementarnymi w naszej historii. Były to - obok powodzi - klęski zarazy i głodu, pożary, wojny, choroby, posuchy, gradobicia, powodzie także do nas słabe trzęsienia ziemi. Klęski te miały wpływ na życie polityczne, a nawet na przebieg działań wojennych. Miały również wpływ także na gospodarkę i demografię. Dawne klęski powodowały duże straty.

Na przykład w Prudniku w roku 1625 roku zaraza zabijała 420 osób; dwa lata później - 472, wtedy to była piąta mieszkańców miasta. Zarazę przywlekło wojsko, które w latach wojny trzydziestoletniej (1618-1648) przeciągając tam i powrotem roznosiło zarazę. Głód i osłabiona ludność była szczególnie podatna na zarazę. Głógów w czasie tej wojny epidemie spowodowały aż czterokrotnie - w latach 1625, 1633, 1643 i 1645. Ostatnie zaraza pochłonęła 500 osób.

W roku 1811 wielki głód i drożyna spowodowane suszą, doprowadziły do wybuchu tyfusu głodowego. Brakowało podstawowych produktów - zbóż i ziemniaków. Przeciągające wojska epoki napoleońskiej przyczyniły się do przeniesienia zarazy. Do szpitala epidemiologicznego w Prudniku (zakończony w dawnym klasztorze kapucynów) przyjęto 90 chorych, z których 70 zmarło.

W latach 1831 - 1832 na Górze Kaplicznej panowała cholera. W Prudniku zachorowało ogółem 161 osób, z których 112 zmarło.

W maju i czerwcu 1848 roku w Prudniku mamy do czynienia z epidemią tyfusu, z wysoką śmiertelnością. W Prudniku zachorowały 25 osoby, 25 zmarło. Niewielkie powiaty Krapkowice zmalało z 2157 do 1950 mieszkań-

cy. W Prudniku były dawniej gony, rzadziej dachówka. W Prudniku zaczęły się pożary. W Prudniku było drewnianych. W Prudniku jedno z największych w Prudniku w XVIII wieku

bronili się przed pożarami posiadając m.in. 6 sikawek metalowych, 378 drewnianych, 22 drabiny, 14 beczek na wodę, 405 wiader i 134 haki. Znacznie mniej sprzętu miały inne miasta ziemni prudenckiej - Biała, Głógówek, Ścinawa. W latach czterdziestych XIX wieku w Prudniku istniały w niewielu miastach Śląska, w tym w Białej i Prudniku.

Ważne też było szybkie zaalarmowanie w przypadku zaistnienia pożaru. Jak pisze Jan Kwak w książce „Klęski elementarne w miastach górnośląskich” Prudnik posiadał ordynek. Już w 1694 roku zapisano w nim, że kto pierwszy

zobaczył pożar w mieście winien zaalarmować mieszkańców za pomocą dzwonu na wieży ratuszowej oraz przez wywieszenie czerwonej flagi na wieży. Na rogach prudenckich ulic znajdowały się specjalne metalowe płyty, służące do alarmowania. Uderzano w nie czyniąc tym hałas. Osoba, która pierwsza dotarła na miejsce pożaru i wylała kwartę wody na ogień, należała się nagroda w wysokości 18 groszy. Z chwilą wybuchu pożaru burmistrz wydawał polecenie przewiezienia sprzętu przeciwpożarowego z remizy na miejsce pożaru. W prudenckim oryndku zapisano zadania dla poszczególnych cechów i mieszkańców grodu. Były w nim także zapisane nakazy i zakazy. Zabraniano np. surowo wynoszenia na wolne powietrze rozżarzonych węgli. Świece w gospodach musiały być umieszczane w specjalnych świecznikach z blachy. Len mógł być suszony w specjalnych zabudowaniach, z dala od budynków miejskich. Niektóre prace rzemieślnicze, jak wyrabianie świec, palenie słomy itp. można było wykonywać tylko w dzień. Nie wolno było budować kuźni i piekarni w pobliżu domów. Odpowiednio, z dala od ścian, mogły być budowane piece w

mieszkaniach. Nie wolno było przechowywać w mieście siana i słomy - tylko w stodołach poza miastem. Zakazano posługiwania się łuczywem. Każdy właściciel domu musiał posiadać sprzęt, o którym pisaliśmy wyżej.

Pożary zdarzały się i tak w całej historii Prudnika i innych miast. W XVIII i XIX wieku było kilka dużych. W ostatni dzień maja 1731 roku pożar wybuchł od pioruna, który uderzył w folwark miejski na przedmieściu. W ciągu pół godziny z folwarku zostały zgłiszczona, spaliło się zboże, zwierzęta i sprzęt. Szkody wyceniono na 6985 guldenów. W sierpniu 1735 roku kolejny duży pożar w Prudniku. Wybuchł o 1.30 w nocy 18 sierpnia, w domu sukiennika Kotowskiego przy ul. Nowej (obok nieistniejącej dziś bramy miejskiej - obecnie ul. Ratuszowa). W ciągu czterech godzin spłonęły 74 budynki mieszkalne, pobliski klasztor kapucynów i kościół parafialny! Szkody były olbrzymie, komisja sejmiku księstwa opolsko-raciborskiego oszacowała je na 10.000 guldenów.

W lutym 1779 roku pożar wybuchł w czasie ostrzeliwania miasta przez wojska austriackie, w czasie wojny z Prusami. Wzniesiony 28 lutego pożar objął niemal całe miasto. Palił się ratusz, kościół parafialny, z 226 domów mieszkalnych w śródmieściu zostało tylko 51. Na przedmieściu Górnym spłonęło 37 domów, na Dolnym - 11. Spalił się folwark miejski i owczarnia. Ten pożar trwał 9,5 godziny. Z kasy królewskiej wydano na odbudowę (samo miasto nie dałoby rady) 127.500 talarów. Spalone domy odbudowano z cegły, w tym celu uruchomiono obok już istniejącej drugą cegielnię.

Kolejny pożar wybuchł 27 sierpnia 1806 roku rano w domu tkacza Schuberta. Ogień przeniósł się tym razem na Górne przedmieście, gdzie strawił 45 domów, kościół protestancki i stary zamek! W domach tkaczy spaliły się 74 krosna. 6 marca 1847 roku pożar w Prudniku strawił dwie stodoły i owczarnię ze 100 owcami.

Podobne klęski nawiedzały Głógówek i Białą, ale o tym innym razem.

Bialski kirkut. Wkrótce fotoreportaż.

Zdj. W. Steć

Odeszła Danuta Bentkowska

(dok. ze str. 1)

Danusiu! Przez ostatnie miesiące choroby byliśmy całym sercem przy Tobie, gdy dźwigałaś najcięższy krzyż swojego życia. Mimo ogromnych cierpień doniosłaś go w godności i pokorze do końca. Dziś tak licznie zebrani żegnamy Cię z wielkim żalem, wspólnie czując serdecznie rodzinie, w pamięci naszej zachowamy na zawsze

Twoje czyny i Twój życzliwy uśmiech.

Niech dobry Bóg wynagrodzi Ci hojnie wszystkie trudy życia i powoła do pełnej szczęśliwości wiecznej. Spój w Pokoju!

Grób Danusi kochającej ludzi i piękno tego świata pokryły niezliczone ilości wieńców i kwiatów, na które zasłużyła swoim życiem. (J. O.)

(a)

Ryszard MIAŻEK

Przydroże było wzmiankowane w 1300 i 1305 r. Jako Predros lub po niemiecku Snelindorph bez podziału na Małe i Wielkie. Wiele czynników wskazuje na to, że pierwotna nazwa była polska. Utrwaliła się także w średniowieczu nazwa Przydroższy używana obok niemieckiej. Egzemplifikują to liczne niemieckie publikacje. Etymologia nazwy Przydroże wskazuje, że była to osada znajdująca się przy drodze. Utrwalona nieco później niemiecka nazwa Gross Schnellendorf określa dużą prędką wieś. Nie jest prawdą jak pisał niemiecki historyk Wendt, że polskie Przydroże pojawiło się dopiero w XVI w. Jest prawie pewne, że używanie obu nazw świadczy o osiedlaniu się tutaj Polaków i Niemców.

Wiadomo, że w XV w. Toczyły się wojny husyckie, które dotknęły Przydroże, choć nie wiemy czy Wielkie czy też Małe, gdyż wtedy jak się wydaje obie wsi traktowano jako monolit. Podczas najazdów husyckich na katolickie tereny Śląska wyrządziły one wielkie szkody. We wsi został całkowicie zniszczony kościół parafialny, choć tu również nie mamy pewności czy znajdował się on w Przydrożu Wielkim czy też Małym. Pozostawał on nie odbudowany przez kilka stuleci. Wydaje się, że również wojna trzydziestoletnia dała tu znać o sobie, gdyż mamy wiarygodne informacje, że ucierpiała z tego powodu najbliższa okolica. Od okresu średniowiecza istniały tu dobre warunki dla rozwoju rolnictwa. Nie było wokolicy zbyt dużych lasów oprócz przydrożskiego i puszyńskiego. Istniały we wsi dobre warunki dla rozwoju rybołówstwa, gdyż nie uregulowana Ścinawa Niemodlińska tworzyła w bezpośrednim sąsiedztwie wsi zwłaszcza na terenie obecnego przysiółka Drewnica, wiele rozlewisk i stawów.

W końcu XVII w. majątki w Przydrożu Wielkim, Przydrożu Małym i Plesnicy należały do grafa Johanna Friedricha von Herberstein, który stworzył z nich testamentem z 1699 r. Fideikomis. W dobrach tych w 1700 r. Przeprowadzone zostały pozytywne zmiany. Między innymi pańszczyzna została zniesiona na czynsz i majątku utworzył fundację mającą za zadanie ochronę najbiedniejszych.

W latach osiemnastowiecznych XVIII w. Wybitny niemiecki urzędnik i statystyk Friedrich Zimmermann podał również w swoim dziele polską nazwę tej miejscowości – Welki Przydroższy i napisał, że we wsi znajdował się folwark i młyn wodny na rzece Ścinawie Niemodlińskiej. Wieś w 1783 r. Zamieszkiwało 10 chłopów, 23 zagrodników (posiadali domy

i małe działki) i 6 chałupników mających tylko domy. Wś liczyła 262 katolickich mieszkańców, a parafia znajdowała się w Korfantomie.

W latach dwudziestych XIX w. Przydroże Wielkie posiadało 77 domów i 296 mieszkańców. Mimo wzrostu liczby mieszkańców już wtedy Przydroże Wielkie było mniejsze od Małego. Jak pisał niemiecki badacz J. Knie w miejscu zniszczonego przez husytów kościoła parafialnego została wybudowana przez mieszkańców szkoła katolicka będąca filią szkoły w Przydrożu Małym. Przydrożanie utrzymywali tu jednego nauczyciela. Wspólnym wysiłkiem mieszkańców wsi i bogatych indywidualnych ofiarodawców w latach 1825-1831 wybudowano tu na nowym miejscu filialny kościół katolicki. Dwa razy w roku w tym

czy o tym założenie w tej niewielkiej wsi pod koniec XIX w. Wielkoprzydrożskiego Związku Kas Oszczędnościowo-Pożyczkowych (Gross Schnellendorfer Spar-und Darlehskassenverein). Oprócz zadań wynikających z nazwy firma ta prowadziła gospody w kilku wsiach i handlowała towarami specjalnymi. Jej właścicielem był Julius Wilde, a członkami zarządu bogaci rolnicy z okolicznych wsi.

W okresie międzywojennym dominowało tu rolnictwo. W latach trzydziestych dawało ono zatrudnienie 275 osobom. Natomiast w przemyśle i rzemiośle pracowało tylko 46 osób mieszkających w Przydrożu Wielkim. Ponadto dwie osoby znalazły zatrudnienie w handlu i komunikacji. Można zatem stwierdzić, że wieś ta była przed wojną typowo rolnicza, a struktura zatrudnienia była tu typowa dla wsi oddalonych od miasta.

PRZYDROŻE WIELKIE

kościół odbywały się nieznane bliżej uroczystości ślubowania. Nadal pracował tu młyn wodny. Od niego przyjęła nazwę mała osada, która powstała koło młyna (Holzmühle czyli Drewniany Młyn) ta niemiecka nazwa jest obecnie nadal używana zwłaszcza przez starszych ludzi zamiast oficjalnej nazwy przysiółka Drewnica, nie mającej rzetelnego uzasadnienia.

W 1845 r. Były tu 82 domy i 446 mieszkańców. Wieś posiadała własną fundację Herbersteina na rzecz biednych (rocznie 200 talarów). We wsi pojawiły się już wtedy liczne zawody nierolnicze. Pracował tutaj jeden karczmarz w gospodzie, jeden kowal i dziewięciu kramarzy – sprzedawców mających zatrudnienie przede wszystkim poza wsią.

Dobra w Przydrożu Wielkim obejmowały w połowie XIX w. 1273 morgi ziemi i należały wtedy do rodziny Auerspergów. Przedstawiciel tego rodu Alois Auersperg zasiadał w Izbie Cesarskiej we Wiedniu z Dolnej Austrii i Węgier, bo tam miał również posiadłości. Ziemia z folwarkiem w 1851 r. Przeszła w ręce Adolfa Berlinera, a w 1857 r. Jej właścicielem został Theodor Schafer. Wtedy właśnie w 1853 r. W miejsce filialnej powstała tu samodzielna katolicka szkoła jednoklasowa ze 104 uczniami i 2 nauczycielami. Ponadto we wsi nadal operatywnie działa fundacja Herbersteina dawne go właściciela dóbr utrzymująca też szkołę i w różny sposób spierająca ludzi biednych.

W 1883 r. Liczba mieszkańców Przydroża Wielkiego wynosiła 440, pozostała więc na niezmiennym poziomie od kilkudziesięciu lat. Mimo to ranga wsi nie obniżyła się. Świad-

wa dla wsi oddalonych od miasta.

Po licznych sprzedażach gruntów przed drugą wojną światową i w czasie wojny tutaj szły folwark stracił na znaczeniu. Urzędowo był zarejestrowany jako resztki majątku (Restgut). Właścicielem tej resztki był burmistrz Arthur Walter. Posiadała ona gustowny dworek, który zachował się w niezłym stanie do obecnych czasów. Powierzchnia tego gospodarstwa wynosiła w 1937 r. 60 ha gruntu ornego, 8 ha łąk, 2,5 ha pastwisk, 3 ha lasu. Do 1945 r. Specjalizowało się ono w hodowli bydła czerwonego rasy wschodniofryzyskiej.

Przydroże Wielkie 1 stycznia 1941 r. Liczyło 363 mieszkańców i było to znacznie mniej niż w 1883 r. (440). W zdecydowanej większości byli to Niemcy, bo tylko kilka rodzin po wojnie zadeklarowało swoją polskość.

Czerwonarmiści zdobyli tę wieś bronią przez zróżnicowane niemieckie oddziały 19 marca 1945 r. Grupami wchodziło do poszczególnych domów i zabierali wszystko co stanowiło jakąś wartość. Zastrzelili 5 osób, gwałcili kobiety oraz obrabowali Niemców chcących się ewakuować przed frontem wozami konnymi, zgromadzonych w szkole (na obecnej plebanii). Spośród broniących wsi niemieckich żołnierzy, członków Volkssturm i SS poległo 65. Podczas zajmowania wsi wielu niemieckich wojskowych odniosło rany, w wyniku ciężkiego zranienia 4 osoby zmarły. Rannymi zajęły się 3 zakonnice, które wkrótce zostały przez czerwonarmistów zastrzelone. Taki sam los spotkał 18 niemieckich rannych pochowanych później w szkolnym

ogrodku. Niestety brak jest materiałów dotyczących radzieckich ofiar we wsi. Jak się wydaje nie były one mniejsze od niemieckich.

Kierownictwo powiatowego NSDAP w Niemodlinie nie przewidywało ewakuacji dla Przydroża Wielkiego. Gdy w końcu taki rozkaz został wydany, ludność sprzeciwiła się wyjazdowi i pozostała we wsi. Przeciwstawianie się hitlerowskiej władzy wtedy było już możliwe, gdyż potęgą nazistów została już wtedy złamana. Przydrożanie byli przekonani, że nie było już możliwości ucieczki przed wojskami radzieckimi, bo wcześniej widzieli we wsi liczne kolumny ewakuacyjne blaknące się bez celu w najbliższej okolicy. Dopiero po zajęciu wsi przez wojska radzieckie niektórzy mieszkańcy zostali ewakuowani się do Korfantom i Łambinowic. W ten sposób dostali się na te-

reny jeszcze nie zajęte przez czerwonarmiści. Po dziesięciu dniach wrócili do Przydroża kompletnie wyczerpani. Wówczas radziecki komendant wsi wydał rozkaz ich powtórnej ewakuacji do Dobrzykowa. Zostawienie dobytka nie było im na rękę, dlatego pojedynczo przenikali do Przydroża. Już wkrótce znów musieli opuścić Przydroże Wielkie, by przesiedlić się do Niemiec. Po wojnie spośród stałych mieszkańców zostało we wsi tylko kilka rodzin śląskich.

W porównaniu do 1941 r. Po wojnie liczba mieszkańców tej miejscowości spadła, mimo przesiedlenia tu z Wołynia kilkudziesięciu rodzin. W 1950 r. Wyniosła ona 324 osoby. W 1960 r. Spadła do 319, w 1966 do 301, a w 1970 obniżyła się do 277. Można zatem podkreślić, że w latach 1950-1970 nastąpił tu 14,5 % spadek liczby mieszkańców. Był to największy spadek spośród wszystkich sołectw w gminie Korfantom. W gminie w tej dziedzinie nastąpił regres, lecz tylko o 1,6 %. Zjawisko to typowe dla całego kraju wystąpiło tutaj w najostrejszej formie, a spowodowane było ucieczką do miasta. W 1970 r. 67 % mieszkańców tej wsi utrzymywało się z rolnictwa, a 33 % z wykonywania zawodów pozarolniczych. Natomiast aktywność zawodowa była tu najwyższa w całej gminie i w 1970 r. Wynosiła 61,4 % przy średniej gminnej 51,7 %.

W 1996 r. W Przydrożu Wielkim mieszkało według statystyk kościelnych tylko 120 osób. Można zatem powiedzieć, że zwłaszcza w ostatnich latach mamy tu do czynienia z tak zwanym "ujemnym przyrostem naturalnym".

We wsi tej mieszkał, tworzył i prowadził gospodarstwo rolne poeta ludowy – Bogusław Rosiński. Zajmował się także malarską. Urodził się on w 1926 r. W Jazwie Wołyńskiej. W swoim środowisku wyróżniał się skromnością. Pisał przede wszystkim o najbliższych. Wiele jego wierszy poświęcało się ocaleniu od zapomnienia przez opisanie jeszcze w latach sześćdziesiątych jego śmierci w 1970 r. O swojej wsi pisał:

*Wiosko moja kochana
Kocham twój śpiew poranny
Kocham go jak muzykę wiosny
Te klony pod polem
I szumiące sosny
Kocham twoje drogi
Dni mojej młodości
Nad strumykiem wierzby
Siwę od stajni
Kocham dziką jabłoni
Co za miedzą szumi
I wiatr co w niej mieszka
Co płacze na drumli
Kocham czarne pola
I dzwon na kościele
Co słyszałem w południe
I w każdą niedzielę
Co słyszę wieczorem
Jak hen echem niesie
I budzi słowiki
By śpiewały po lesie
Kocham moje niebo
Nad nim gwiazd miliony
Z których czerpię siły
I nadzieję chłone,*

W miejscowości tej znajduje się filialny zarejestrowany jako zabytek. Był w latach dwudziestych XIX w. Lech wieża i kruchta zbudowane w II połowie XIX w. Bryła była wykonana w stylu późnoklasycystycznym. Kościół posiada siodłowy dach z naczółkami od strony wschodniej. Ołtarz został wykonany w stylu klasycystycznym i ludowy. Chodzi o I połowę XIX w. Jako zabytek zostały zarejestrowane dwie szafki, szafa i skrzynia wszystkie mają charakter ludowy oraz barokowo-ludowy. fiks z tego samego okresu.

Pewnego rodzaju osobliwością jest zwyczaj drewniany krzyż zwany w tym zbudowany przez mieszkańców upamiętnienia kolejnych rocznic przeżyć i osiedlenia się Przydrożan. Pod krzyżem odbywały się przez lata uroczyste nabożeństwa z udziałem dzieci, którzy brali udział w wojennych nocach czerwonych nocy i powojennym dzeniu z polskich kresów.

Jan TOMASZEWSKI

W wolnej Polsce zaistniały warunki wychowania dorastających pokoleń w duchu patriotycznym i tradycji narodowych. W planach działań Polaków musi przyswajać umiłowanie Ojczyzny, jej dobro i gorący patriotyzm.

Winniśmy szanować i czcić tych synów naszej Ojczyzny, którzy za jej wolność oddawali swe życie a imię jej swymi czynami rozślawili na całym świecie.

Takich ofiarnych polskich patriotów jak T. Kościuszko, K. Pułaski, Paderewski, J. Wybicki i wielu innych winniśmy nadal czcić jako wielkich patriotów. Ogromna większość Polaków oddaje im należną cześć i pragnie czerpać wzory z ich patriotycznych dokonań. Te wzory do naśladowania nie muszą być brane z wielkich patriotów na skalę krajową.

Mamy też regionalne osoby, które zasługują na miano ofiarnych patriotów godnych zachowania ich w pamięci i oddawania należytej czci.

Czyż nie zasługują na wielki szacunek ci, którzy w świadomej walce o wolną Ojczyznę oddawali swe życie bądź ponosili wielkie ofiary z narażeniem życia? Chwała naszym organizacjom społecznym, kościołom i instytucjom państwowym, którzy dbają aby wielkie czyny zostały upamiętnione przez budowę pomników, zapisów historycznych, organizowanych uroczystości, nadawania imion wybitnych patriotów ulicom, placom, instytucjom a także za pomocą innych sposobów upamiętniania tych postaci i czynów.

Wydawałoby się, że uczucia patriotyczne przyświecają całemu naszemu społeczeństwu. Kiedy z każdym rokiem wkraczamy w dalsze pokojowe życie, to zapomina-

ny o tych latach kiedy to patriotyczny zryw Polaków decydował o wolności Ojczyzny. Dziś już nie trzeba zbrojnie walczyć o wolność Ojczyzny ani ponosić straszliwych ofiar. Dziś wystarczy troszczyć się o jej rozkwit.

Trzeba też pamiętać i oddać cześć tym, którzy za wolność Ojczyzny ponieśli śmierć bądź znosią straszliwe cierpienia.

Czy na tym polu nie mamy zaniedbań?

Oczywiście tak !

Dobrze, że skończyliśmy z miami, zburzyliśmy to co nas zniewalało. Ale pamiętajmy o tych, którzy swym patriotycznym czynem zrobili wiele dla wolnej Ojczyzny.

Starsi mieszkańcy ziemi prudnickiej pamiętają ofiarnych patriotów tej ziemi. Wystarczy tu wymienić takie postaci jak ks. Aleksander Skowroński z Ligoty Białskiej, ks. Karol Koziółek z Grabiny, Filip Robota z Gostomii, Alfred Liczbański – nauczyciel polskiej szkoły w Grabinie, Stanisław Nabzdyk pierwszy polski inspektor szkolny w pow. prudnickim, Franciszek Michałowski – nauczyciel polskiej szkoły w Grabinie i wielu innych.

Ziemia prudnicka jest dumna, że miała takich dzielnych patriotów, ale na tej dumie w zasadzie kończy się szacunek dla tych tak wielce zasłużonych postaci. Dwaj księża A. Skowroński i K. Koziółek oraz A. Liczbański spoczywają w innych miejscowościach poza byłym pow. prudnickim. Natomiast pozostali zasłużeńi dla ziemi prudnickiej spoczywają na cmentarzu w Prudniku. Jeśli chodzi o grób wielkiego Polaka Filipa Roboty to został on odnaleziony na prudnickim cmentarzu i jeszcze za czasów PRL został względnie uporządkowany i umieszczono tam tablicę pamiątkową. W tamtych czasach umieszczono pamiątkową tablicę na domu w którym mieszkał Filip Robota przy ul. Młyńskiej. Jednej ulicy Prudnika nadano imię Filipa Roboty. „Tygodnik Prudnicki” nr 42 z dnia 19.X.97 r. Opisuje jak obskurnie wygląda dziś pamiątkowa tablica i dom, w którym mieszkał Filip Robota. Chociażby ten fakt świadczy o naszym stosunku do bohaterów ziemi prudnickiej.

Stanisław Nabzdyk

spoczywa na prudnickim cmentarzu, jego rodzina zadbała o wystawienie odpowiedniego nagrobka, a w kościele parafialnym umieszczono pamiątkową tablicę o zmarłym.

Można postawić pytanie czy wszystko zrobiono aby uczcić pamięć tak wielkiego Polaka? Już jest żenujący nasz stosunek w tym też władz miejskich do sprawy zachowania pamięci o gorącym patriotcie ziemi prudnickiej jakim był

Franciszek Michałowski.

To on przechodził katorgi hitlerowskich obozów za to, że był nauczycielem polskiej szkoły w Grabinie i działaczem Związku Polaków w Niemczech. To on powraca z obozu hitlerowskiego Dachau niemal szkielet ludzki by tu na ziemi prudnickiej ponownie organizować polską oświatę. Działalność oświatowa była jego pasją życiową. Ten jego gorący patriotyzm nie podobał się ówczesnym powiatowym władzom partyjnym a zwłaszcza wtedy kiedy społeczeństwo prudnickie pragnęło wysunąć jego kandydaturę na posła.

Szykany partyjne doprowadziły do tego, że został on skierowany na bardzo niską emeryturę mając 60 lat. W ubóstwie umiera w 1981 r. A podczas skromnej uroczystości pogrzebowej zostaje pochowany na miejscowym cmentarzu. Zawirowania rodzinne F. Michałowskiego powodują, że nikt nie interesuje się mogiłą zmarłego. Po kilku latach emerytowany nauczyciel, który znał zmarłego własnym staraniem obłożył odpadami kamiennymi grób wielce zasłużonego. W tak skłóconym grobie spoczywa zapomniany przez społeczeństwo Prudnika ten który tak ofiarnie walczył o polskość ziemi prudnickiej.

Z zadowoleniem trzeba stwierdzić, że gmina Biała nadała imię Alfreda Liczbańskiego nauczyciela polskiej szkoły w Grabinie – jednej z ulic tego miasteczka. Po śmierci A. Liczbański został pochowany w Alei Zasłużonych w Półwsi. Grób jego odwiedza wielu mieszkańców okolic Białej, ale zwykła mogiła bez żadnej oprawy nie wskazuje, że spoczywa tam wielki Polak. Jest nadzieja, że dla upamiętnienia tych wielkich patriotów można zrobić więcej. Oni już odpoczywają ale nie mogą być zapomniani.

Edward Rydz-Śmigły, „Tarlowski”, „Adam Złoty” (1886-1941), marszałek Polski, łącznik niepodległościowy, polski cyjny. W I. 1914-1916 w I Brygadzie Legionów Polskich. Od października 1917 r. komendant główny Legionów. W 1920 r. dowodził m.in. Frontem Wschodnim i Frontem Południowym. Od maja 1921 r. inspektor Obozu Zjednoczenia i Frontu. W 1923 r. mianowany w maju 1935 r. nym Inspektorem Sił Zbrojnych. W listopadzie 1936 r. generał m. marszałkiem Polski oraz w 1938 r. na następcę prezydenta RP. Zmarł 18 września 1941 r. w Warszawie.

ciąg dalszy opowieści o B. Lenartowicz: „Człowiek, który przetrwał” - w następnym numerze.

Po przemianach ustrojowych w naszym kraju, po 1989 roku, Polska zdecydowanie dąży do przyłączenia się do zachodnich struktur: Unii Europejskiej i NATO. Wiąże się to z dużymi wymaganiami naszych przyszłych partnerów w stosunku do nas. Także polska armia oraz cały system polskich struktur wojskowych będzie musiała ulec głębokim zmianom. Można sądzić, że w niedługim czasie i polskie siły zbrojne będą przypominały armie Niemiec, Włoch, czy Holandii. W państwach NATO, obok formacji typowo wojskowych, działa tzw. Obrona Terytorialna. Jednostki takie spotkać możemy też w Japonii, gdzie zresztą nie ma "prawdziwego" wojska, w Szwajcarii, w Stanach Zjednoczonych - Gwardia Narodowa.

Polska nie ma dużych doświadczeń w tym zakresie. Mające swoją

genezę już w średniowieczu pospolite ruszenie, z czasem przestało być cenionym orężem w siłach zbrojnych Rzeczypospolitej, ustępując lepiej wyszkolonym wojskom zaciężnym. W II Rzeczypospolitej stawiano przede wszystkim na regularną armię. W PRL-u działało i nadal funkcjonuje Obrona Cywilna, która ze względu na ograniczenie przepisami nie spełnia roli Obrony Terytorialnej.

W Polsce istnieją już trzy Brygady Obrony Terytorialnej: w Mińsku Mazowieckim, Gdańsku i Zamościu. Zdaniem ich dowódców są one jednak niedoceniane i niedoinwestowane. Traktuje się ich jako żołnierzy „do łopaty” lub łatania linii frontowej w czasie wojny. Gorącymi zwolennikami Obrony Terytorialnej są: Romuald Szeremietiew, pierwszy zastępca ministra obrony narodowej oraz Bogu-

śław Komarnicki - przewodniczący Sejmowej Komisji Obrony Narodowej. Projektuje się upowszechnienie Wojsk Obrony Terytorialnej (WOT) na całym obszarze Polski. Celem WOT będzie m.in. pomoc w czasie klęsk żywiołowych, szkolenie militarno-sanitarne, udział w czasie ewentualnego konfliktu, w obronie najbliższych miejscowości (np. organizowanie partyzantki). Na taką ewentualność przygotowane są oddziały szwajcarskie, należące przecież do kraju w środku zachodnioeuropej-

ani jednostek wojskowych, ani nawet jakiegokolwiek jednostki organizacyjnej Straży Granicznej. Bliskość Nysy, Kędzierza, czy Głubczyc (SG) pozwoliłaby nam „wypożyczyć” kilku oficerów, chorążych i podoficerów. Zresztą w Prudniku mieszkają wojskowi tam pracujący.

Sądzę, że już dziś należy zająć się tą sprawą. Nie wiemy jeszcze do końca, jakimi kryteriami będzie musiała wykazać się miejscowość szkoląca np. WOT. Jednak zainteresowanie Prudnika już dziś może korzystnie

OBRONA TERYTORIALNA - SPRAWA NA JUTRO!

skich krajów. Ogromnym atutem WOT będzie doskonała znajomość miejscowego terenu. Po drugie wreszcie ma być spełniony warunek POWSZECHNEJ służby wojskowej. Ćwiczenia w rezerwie będą mogły odbywać się np. w godzinach popołudniowych, po pracy, tak jak w Danii. A po ćwiczeniach do domu! Wszystko wskazuje na to, że najniższe jednostki w strukturze obronnej będą rozmieszczone w pobliżu stałego miejsca zamieszkania żołnierza. W niektórych krajach natowskich podstawowe jednostki WOT oparte są o struktury gminne.

A teraz pytanie dotyczące nas. Gdzie nasi chłopcy z Prudnika, Białej, Głogówka, Lubrzy będą się szkolili, w przyszłości odbywali ćwiczenia w rezerwie? Chciałbym aby mój syn służył w WOT w Prudniku, nie w Nysie, nie w Kędzierzynie-Koźlu, nie w Opolu. Jak dobrze wiemy Prudnik posiada doskonałe warunki ku temu. Część budynków koszarowych mogłaby stanowić ośrodek szkolenia WOT lub tylko jednostkę organizacyjną. W okolicach Prudnika istnieją kilka przepięknych choć zaniedbanych strzelnic: przy drodze na Prężynkę, przy UMiG, koło Piaskówki, niedaleko toru łuczniczego. Doskonali były poligon, z warunkami prawie górskimi, bliskość dużego lasu. Minusem jest brak zaplecza kadrowego w Prudniku. Nie ma już u nas

wpłynąć na decyzje władz, wojska.

Zlikwidowanie jednostki wojskowej w Prudniku wpłynęło negatywnie na miasto i gminę. W przeszłości, jeszcze w XIX wieku, władze miejskie niejednokrotnie walczyły o utrzymanie wojska w Prudniku. Utrzymanie takiego ośrodka wiązałaby się z określonymi dochodami dla gminy - gdzie by się zaopatrywali? W prudnickich sklepach, hurtowniach.

Zapewniam, że nie jest to pieśń przyszłości. Dania, Kanada, Niemcy ratyfikowały układy o przystąpieniu Polski, Czech i Węgier do NATO. Za kilka lat WOT będzie funkcjonować w szerszym zakresie. Czyńmy starania, aby Prudnik znalazł się na mapie, jako ważny element struktury WOT Polski.

Okolice Prudnika stanowią doskonały punkt długotrwałej obrony. Na południe od zabudowań rozpoczyna się teren górski, w większości zalesiony. W takim obszarze niewielkie, uzbrojone oddziały mogą zadać duże straty przeciwnikowi (tak było w Afganistanie, Bośni). Zalety tego terenu docenili już Niemcy, którzy poczynając od marca 1945 roku, aż do kapitulacji Berlina panowali w lasach Gór Opawskich i Jesioników. Wojska radzieckie nie odważyły się opanowywać tych lasów. Oczywiście podaję tu drastyczne przykłady, ale... strzeżonego Pan Bóg strzeże.

(AD)

Im starsza jestem, tym rzadziej nokautuje mnie tak zwana rzeczywistość. Ostatnio przytrafiła mi się to tak średnio raz w tygodniu. Uparcie chodzą za mną słowa Agnieszki Osieckiej: „Kiedy się dziwić przestanę, będzie po mnie.” W tej chwili jednak jeszcze czuję i czasami myślę, dlatego też padam na ring i zanim sędzia doliczy do dziesięciu, podnoszę się obolała.

Już wyjaśniam, co wykończyło mnie w tym tygodniu. No co to może być? Nie wiecie? Dziwne. Przecież doroczne bredzenie o maturach już się zaczęło. Wszyscy odliczają, jakby co najmniej wahadłowiec miał wystartować na Jowisza. A to tylko młodzi ludzie mają pójść, jak przez ostatnie cztery lata, do szkoły i napisać parę sensownych zdań lub odpowiedzieć na kilka pytań nauczyciela, którego też znają doskonale.

Nie rozumiem dlaczego co roku odprawia się te maturalne gusta, strasząc skutecznie uczniów. Podejrzewam, że działa tu zjawisko tzw. „fali”. Starszych przed laty też straszono maturą, więc oni odgrywają się teraz na młodzieży.

Ja tak nie mam, zawsze byłam dziwna. W czasie swojej matury wchodziłam do sali egzaminacyjnej z duszą na ramieniu a wychodziłam rozczarowana. I gdzie te męki piekielne, to już koniec, to takie proste? - kołatało mi w głowie. Dałam się też nabrać na określenie „egzamin dojrzałości”. Trzymając w dłoniach świadectwo maturalne, patrzyłam w lustro, doszukując

się owej dojrzałości. Jakoś nie zauważyłam metamorfozy. Takie tam gadanie - nie dorosłam do dziś.

Zapewniam jednak tegorocznych maturzystów, że ów egzamin to pikuś. Dosłownie bułka z masłem w porównaniu przykładowo z egzaminem na prawo jazdy. Wystarczy spojrzeć na mnie. Zdałam maturę z matema-

wiedzę w głębokiej podstawówce.

Jaka bowiem powinna być praca, żeby została oceniona na mierną? Jeśli nie wierzycie, przeczytajcie sami. „Praca w połowie na temat; materiał rzeczowy ubogi; uproszczony, wyrażnie odtwórczy charakter pracy; występują błędy rzeczowe i nieścisłości. Liczne odstępstwa od

IRS

tyki. Nigdy nikt mnie o to nie podejrzewał i co?

Muszę wreszcie zdradzić, co mnie ścięło w związku z tegorocznymi maturami. Są to mianowicie kryteria oceny wypracowania z języka polskiego zaproponowane nauczycielom przez władze oświatowe. „Gazeta Wyborcza” to opublikowała. Ostatnio specjalizuje się w drukowaniu tekstów, od których szalu dostaje. Tabela tam była, na widok której pociemniało mi w oczach i zaczęłam toczyć pianę. Aż sprawdziłam, czy gazetki nie jest datowane „primaaprilisowo”.

Nie, zupełnie poważna tabela opracowana przez specjalistów i zalecana sorom i sorkom. Wynika z niej, że maturę z polaka może dziś spokojnie zdać moje potomstwo zdobywające

przyjętej formy; słaba spójność; zakłócenie ogółu wywodu. Język niezbyt komunikatywny; ubogie słownictwo; uchybienie stylistyczne i składniowe; błędy ortograficzne i interpunkcyjne.” Gola można dostać jedynie za „pracę nie na temat i niekomunikatywny język”.

Jeśli więc dostaniesz temat związany na przykład z twórczością Juliusza Słowackiego, wystarczy, że wysmażysz taki tekst: „Słowacki wielkim poetą był” i dajcie mi święty spokój.

To powinno wystarczyć na dwie. Połowa wypracka jest bowiem na temat. Maturzysta sygnalizuje tu też swoją orientację w twórczości Gombrowicza. Praca ma charakter wyraźnie odtwórczy, ale brak tu błędów rzeczowych i nieścisłości. Język jest komunikatywny i nie

ma błędów ortograficznych, choć odstępstwo od przyjętej formy jest znaczne. Logika wywodu jest zakłócona, ale jest to, jak już wiemy, manewr dozwolony.

Prawda, że nie ma się czego bać? Nie znam kryteriów obowiązujących w matematyce, ale sądzę, że wystarczy na mierną znajomość pierwszej ćwiartki tabliczki mnożenia.

O, w mordę jeża, tak bardzo chciałam podtrzymać tegorocznych maturzystów na duchu, a teraz widzę, że udowodniłam czarno na białym, iż jeśli ktoś obleje maturę, to jest skończonym idiotą. Nie o to mi chodziło, sorry. Ale też nie mam się czym przejmować. Jeśli nie napisze na mierną z polaka, nie przeczyta też „Tygodnika Prudnickiego”. Nikogo na szczęście nie zdołuję.

Zastanawiam się tylko, dlaczego totalną degrengoladę [chyba piszę odrobinę niekomunikatywnie] polskiej oświaty musimy ubierać w piękne słówka o reformie. Nie możemy szczerze powiedzieć, że musimy obniżyć poprzeczkę po latach niedoinwestowania i negatywnej selekcji do zawodu nauczycielskiego, że tu procentują trzydziestoosobowe klasy i przeładowane mądroskami programy nauczania.

Kto nie ma odwagi powiedzieć, że coś zostało rozłożone całkowicie na łopatkę? Leży i kwiczy na zakurzonego ringu.

Nie znoszę nieudolności, półślódek i światłocienia!

BaSiC

SB znowu nadaje

Tak po maleńku zaczyna się pisać powieść rzeka pod tytułem „Spółdzielnia Betonowa story”. Mój czytanie w kółko o tej samej sprawie będzie się nudziło czytelnikom, a nasza kochana spółdzielnia jest na kopalnię tematów. Jeszcze (ment [zielony] nie wysechł na przedniej kartce, na której zjechał się nad uroklivą spółdzielnią i macją, a tu już wisi nowa. Może mam silnej woli, ale nie potrafię przejść obok tego obojętnie.

Jeśli nie chcesz czytać o SB wyjdź sobie na spacer z psem, nie masz psa, to go sobie sprawniej do mnie pretensji, bo to nie biegam po korytarzach z pinezkami, nie ja wymyślam dowcipy.

No dobra, już piszę, co mi tydzień przypinezkowali. Rozkaz to mam siedzieć w domu jutro od dziny ósmej rano do czternastej, szczególnie, co będą mi mianować z instalacją gazową robić i postawić ustawą, która mnie zobowiązuje „zapewnienia dostępu do przewoźnika instalacji przebiegających przez teren mieszkalny”.

Długo myślałam nad wyżej sformułowaniem i wreszcie zrozumiałam, że gdy się pojawi lub większa ich ilość, mam im pokazać kuchenkę i rurę. Nic trudnego, zaprezentuję, skoro ustawa obowiązuje. Swoją drogą ciekaw jestem, co i komu muszę jeszcze wykazywać na mocy ustawy. Nie wiem wiedzieć.

Ostatecznie moje wątpliwości do demonstracji zapyziałego piana nika rozwiało wymalowane na druku na końcu obwieszone zdanie. „W razie nieobecności tora odcjęta zostanie dostawa gazu do inkalu mieszkalnego lub w budynku”

W pierwszej chwili zachichotałam, że mogę poznać gazu tę wredną babę spod trzynastki, która z uporem maniaka gawędzi o bigos z przekiszzonej kapusty trzy razy w tygodniu. Później przypomniałam sobie, że sąsiadka z partem małe dziecko. Nie mogę jej poznać gazu. Taką to ja już nie jestem, szę jutro zostać w domu.

Tylko jak to zrobić? Pracuję, pracuje mąż, dziecko się eduje, żeby mogło później pracować, wspominałam nawet o tym, że akurat ma wychodne. Co mam zrobić?!

Pozbawię ciepłodajnego z ciepłotą go cały budynek. Naród mnie kłnie. Złorzeczyć będą i oplatać. Przechodząc na drugą stronę, mam swój widok.

- To ta, przez którą nie ugotowałam obiadu - będę słyszała za dnia mi.

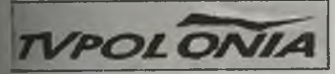
- Do pracy sobie poszła bez ciepła i siedziała tam od ósmej do czternastej. Akurat wtedy, gdy facka przyszli sprawdzać rury gazowe, też taka nie może pracować w godzinach. Jak jej nie wstyd.

Wstyd mi bardzo. Nieodpowiedzialna jestem i beznamiętna. Przeszam. Już wam tego nie zrobię, cę tę robotę albo się wyprowadzę.

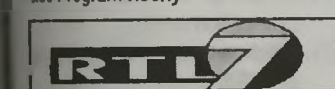
Program osłono

Radny Jan Naskręt pytał o rozmowy w sprawie przygotowania instalacji elektrycznej mieszkalnej ul. Piastowskiej 65 w Prudniku ogrzewania indywidualnego. Mistrz odpowiedział, że polecił torowi ZBK opracowanie kosztów indywidualnego ogrzewania, którzy objęci zostaną programem nowym w postaci dopłat do przez OPS.

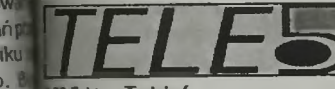
20.05 Gorączka w mieście - serial USA
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Wiek niewinności - melodramat USA
23.30 Wyniki losowania LOTTO
23.35 Na każdy temat - talk-show
0.35 Magazyn sportowy
2.00 Przytul mnie
3.00 Program muzyczny
4.05 Pożegnanie

7.05 Słowo na niedzielę
7.10 Klan - serial 8.30 Misjonarze - Znak woli Bożej
9.00 Dzień dobry na dzień dobry
10.15 Zaproszenie - pr. krajoznawczy
10.45 NIEDZIELNE MUZYKOWANIE: Giselle Rouge
11.30 Panteon - wydarzenia kulturalne
11.45 Polonijne spotkania
12.00 Dla dzieci: Polskie ABC
12.35 Senal anim.
13.00 Transmisja niedzielnej Mszy św.
14.00 Gościniec - mag.
14.35 Kraina uśmiechu
15.25 BIOGRAFIE: Monika Żeromska i jej wspomnienia
16.10 Ikona - okno ku wieczności - reportaż
16.30 Tak jak w kinie
16.50 Pocztynion
17.00 Teleexpress
17.15 Dla dzieci: Kot w butach - serial anim.
17.40 WSPOMNIENIE CZAR: Skłamałam - melodramat polski
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
19.45 Prognoza pogody
20.00 Wszystko, co najważniejsze - polski dramat obycz.
21.45
Twoja Lista Przebojów
22.30 Panorama
23.05 Turniej Satyryków
0.00 Sportowa niedziela
1.30 Polonijne spotkania
1.50 Program nocny

7.00 Piękna i Bestia - serial przygodowy USA
7.50 Bolek i Lolek zapraszają - filmy animowane
9.45 Ukryta kamera - program rozrywkowy
11.15 Cannonball - komedia sensacyjna USA
11.50 Lassie - serial USA dla młodzieży
12.20 Sliders - serial s.f. USA
13.05 Steven Spielberg przedstawia: Niesamowite historie - serial USA
14.00 Amerykańska opowieść - film anim. USA
15.25 Autostrada do nieba - serial USA
16.20 Siódme niebo - serial familijny USA
17.05 Ukryta kamera - program rozrywkowy
17.35 Kameleon 2 - serial sensacyjny USA
18.25 Alfred Hitchcock przedstawia - serial kryminalny USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - pr. inf.
19.05 Strażnik czasu - serial s.f. USA
19.50 Prognoza pogody
19.55 Jak dobrze mieć kuzyna - komedia USA
21.20 Wieczór z wampirem - talk-show
22.10 Oblicza Nowego Jorku - serial kryminalny USA
23.00 Prawo i bezprawie - serial krym. USA
23.50 Strażnik czasu - serial s.f. USA
1.40 Oblicza Nowego Jorku - serial kryminalny USA

1.30 Fakty - Tydzień
1.00 Agro-Fakty
1.30 Telezakupy
1.35 Co ludzie powiedzą?
1.05 Zak wydry - film przyg. USA
1.35 Krzyżówka szczęścia
2.00 Weekend z Piątką

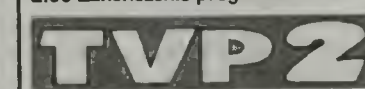
13.15 Magazyn motor.
14.15 Znajomi z zoo
15.10 Ivanhoe
15.35 Drużyna marzeń
16.05 Cudowny świat zwierząt australijskich
16.30 Lista przebojów
17.00 Skarby archeologii
17.30 Zderzenia
18.00 Twoja Piątka
18.10 Fakty
18.35 Okręt - serial wojenny
19.20 Film anim.
19.30 Świat ogrodów
20.00 Biała miła - dramat sens. USA
21.45 Telezakupy
21.50 Przepytawka z J. Żółkowską
22.25 3. 2. 1... start!
23.05 Marek Dyżewski zaprasza
23.50 Kobieta fatalna - dramat obycz. USA

Poniedziałek 20 kwietnia

6.00 Kawa czy herbata?
8.05 Murphy Brown - serial kom. USA
8.30 Wiadomości
8.40 Prognoza pogody
8.45 Dla dzieci: Mama i ja
9.00 Aukcja - teleturniej
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 Dr Gluinn - serial obycz. USA
10.50 Klub Samotnych Serc
11.10 Ochroniarz - program poradnikowy
11.20 Sto lat - mag. ubezpieczeń społecznych
11.30 Sensacje XX wieku
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy program informacyjny
12.20 Co w kraju piszczy?
12.45 Zobaczmy to jeszcze raz
13.35 Twórcy naszych tradycji: Hrabia Henryk
14.30 Wiadomości
14.40 Dla młodych widzów: Szatnia
15.05 Dzikie, dziwne i nieznanne, czyli świat dzikich zwierząt: Tajna broń - serial dokumentalny USA
15.35 Dla młodych widzów: MUR
16.00 Czas - katolicki magazyn informacyjny
16.15 Moda na sukces - serial obyczajowy USA
16.40 Tydzień Prezydenta
17.00 Teleexpress
17.25 Klan - polski serial obyczajowy
17.50 Czytadło - magazyn o książkach
18.05 Forum - program publicystyczny

18.50 Flesz: Wiadomości oraz prognoza pogody
19.00 Wieczorynka: Zwierzaki - cudaki
19.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
20.10 Teatr Telewizji: Sławomir Mrożek - Miłość na Krymie (premiera)
21.00 W centrum uwagi - program publicystyczno-informacyjny
22.20 Życie moje - program publicystyczny
23.00 Wiadomości oraz sport
23.10 Mistrzowie kina: Louis Malle - Kochankowie - francuski dramat obyczajowy
0.40 Klub Samotnych Serc
1.00 Współcześni wojownicy: 2. Regiment Spadochroniarzy Cudzoziemskich
1.20 Polska znana i mniej znana
4.35 Rodziny i miasta
2.00 Zakończenie programu

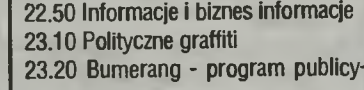

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 Prawie doskonałi - serial USA
7.50 Studio urody
8.00 Programy lokalne
8.30 W labiryncie - polski serial obycz.
9.00 Najważniejszy dzień życia: Gąszcz - polski serial
10.00 Nasze dziecko - program poradnikowy
10.30 Kaczorek Hugo - serial animowany USA

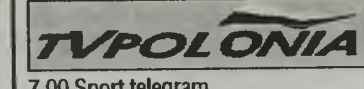
11.00 Kraina Indygo - francuski serial obycz.
11.50 Złotopolscy - polski serial obycz.
12.20 Akademia zdrowia Dwójki
12.30 Familiada - teleturniej
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 07 zgłoś się - polski serial sens.
14.55 Akademia zdrowia Dwójki
15.05 Prawosławna Wielkanoc
16.00 Panorama
16.10 Nie tylko w koszarach - program wojskowy
16.30 Koło fortuny - teleturniej
17.00 Krzyżówka trzynastolatków - teleturniej
17.20 Dni Walki z Rakim na antenie Dwójki
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.30 Va banque! - teleturniej
19.00 Auto - magazyn motoryzacyjny
19.30 Dwa światy - serial fantastyczno-przygodowy
20.00 Lekarstwo na miłość - komedia polska
21.40 Tele-Wizje Kultury
22.00 Panorama
22.30 Sport telegram
22.40 Seans filmowy
23.05 Encyklopedia sztuki XX wieku: C. G. Jung - Mądrość snu - angielski film dokumentalny
0.00 Autoportret Elisabeth Schwarzkopf - francuski film dokumentalny
0.50 Życie od nowa - dramat obyczajowy USA
2.25 Zakończenie programu

6.00 Poranek z Polsatem
7.45 Polityczne graffiti
7.55 Poranne informacje
8.00 Garfield - serial animowany USA dla dzieci
8.30 Powrót Supermana - serial USA
9.30 Żar młodości - kanadyjski serial obyczajowy
10.30 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
11.30 Legendy kung-fu - serial sens. USA
12.30 Dziewięciu wspaniałych - program rozrywkowy
13.00 Disco Polo Live
14.00 Piramida: gra - zabawa
14.30 Drzewko szczęścia: gra - zabawa
15.00 Garfield - serial animowany USA
15.30 Twój lekarz - magazyn medyczny
16.00 Informacje
16.15 Piraci Show: gra - zabawa
16.45 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
17.45 Świat według Bundych - serial komediowy USA
18.15 Szaleje za tobą - serial kom. USA
18.45 Informacje
19.00 Polityczne graffiti
19.10 Powrót Supermana - serial USA
20.00 legendy kung-fu - serial sens. USA
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Wykonać wyrok - film sensacyjny USA
22.45 Wyniki losowania LOTTO
22.50 Informacje i biznes informacyjne
23.10 Polityczne graffiti
23.20 Bumerang - program publicystyczny
23.50 Egzamin dojrzałości - program rozrywkowy
0.50 Przytul mnie
1.50 Program muzyczny
2.25 DJ's Club
2.55 Pożegnanie

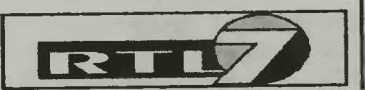

8.00 Fakty
8.15 Twoja Piątka
8.35 Historia miłości
9.30 Seriale anim.
10.20 Globalna wioska
10.50 Na granicy ryzyka
11.20 Solańs - film s.f. ZSRR
12.40 Fatalny nałóg
13.15 Świat bez tajemnic
13.40 Z planu filmowego
13.55 Zagajnik
14.20 Llovizna
15.05 Telezakupy
15.10 Seriale anim.
16.00 Globalna wioska
16.30 Mówmy swoje
17.00 Raport
17.30 Tele-Sport

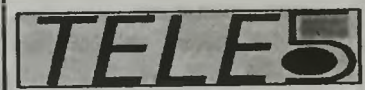

7.00 Sport telegram
7.10 Awantura o Basję
7.35 Bajki pana Bałagana
8.00 Kłasytory polskie
8.30 Wiad.
8.45 Dla dzieci: Ala i As; Kolorowe nutki
9.05 Tata, a Marcin powiedział...
9.15 Klan

9.40 Panteon
9.55 Pocztynion
10.05 Na kłopoty Bednarski
11.00 Maski: Co nowego w polskiej scenografii?
11.30 Świat bez granic: Kalimera Cypr
12.00 Wiad.
12.15 Wszystko, co najważniejsze - dramat obycz.
14.05 Twoja Lista Przebojów
14.45 Inf. Studia Kontakt
15.00 Panorama
15.30 Kosmopolacy
16.00 Polonijny Mag. Gospodarczy
16.30 Klan
17.00 Teleexpress
17.15 Polskie ABC
17.45 Krzyżówka szczęścia
18.15 Capital City
19.05 Dziennik TV - pr. satyr.
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
20.00 Krzyż Walecznych - film wojenny
21.20 Mała rzecz, a cieszy
21.40 Wokół Ostrej Bramy
22.30 Panorama
23.05 Okna: Wobec choroby
23.45 Franciszka Starowieyskiego gawędy o sztuce
0.00 WIECZORY BACHOWSKIE
0.45 Program nocny

7.00 Zaklinanie poniedziałku
7.45 Lassie - serial USA dla młodzieży
8.10 Siódme niebo - serial familijny USA
8.55 Jak dobrze mieć kuzyna - komedia USA
10.20 Amerykańska opowieść - film animowany USA
11.40 Autostrada do nieba - serial USA
12.35 Teleshopping
13.35 Ukryta kamera - program rozrywkowy
14.05 Klan McGregorów - australijski serial obyczajowy
14.55 Siódemka dzieciaków: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
15.45 Z ust do ust - australijski serial dla młodzieży
16.10 Święty - ang. serial sensacyjny
17.05 Robin Hood - serial przygodowy
18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
19.00 Prawo i bezprawie - serial krym. USA
19.50 Prognoza pogody
19.55 Napad z bronią w rękę - western australijski
21.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
21.50 Cobra - oddział specjalny - niemiecki serial sensacyjny
22.40 Policjanci z Miami - serial krym. USA
23.30 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
0.40 Robin Hood - serial przygodowy
0.35 Cobra - oddział specjalny - niemiecki serial sensacyjny
1.25 Ukryta kamera - program rozrywkowy
1.50 Święty - ang. serial sensacyjny

8.00 Fakty
8.15 Twoja Piątka
8.35 Historia miłości
9.30 Seriale anim.
10.20 Globalna wioska
10.50 Na granicy ryzyka
11.20 Solańs - film s.f. ZSRR
12.40 Fatalny nałóg
13.15 Świat bez tajemnic
13.40 Z planu filmowego
13.55 Zagajnik
14.20 Llovizna
15.05 Telezakupy
15.10 Seriale anim.
16.00 Globalna wioska
16.30 Mówmy swoje
17.00 Raport
17.30 Tele-Sport

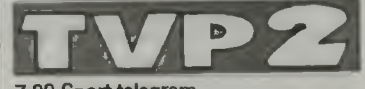
18.00 Twoja Piątka
18.05 Telezakupy
18.10 Fakty
18.35 Historia miłości
19.25 Festiwal Porozumienia - flash
19.30 Na granicy ryzyka
20.00 Solańs - film s.f. ZSRR
21.20 Fatalny nałóg
21.45 Telezakupy
21.50 Fakty - refleks
22.00 Decorum
22.30 Fakty
22.55 Oblicza kultury
23.45 Cień wilka - film przyg. USA

Wtorek 21 kwietnia

6.00 Kawa czy herbata?
8.05 Frasier - serial komediowy USA
8.30 Wiadomości
8.40 Prognoza pogody
8.45 Dla dzieci: Mama i ja
9.00 Mój program na antenie: Teatr Pchła
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach - felieton
10.00 Gdzieś na Północy - kanadyjski serial obyczajowy
10.50 Ludzie tacy jak my
11.15 Nie dotykaj mnie! - przemoc w rodzinie
11.25 Dom pełen zwierząt - felieton
11.35 Sztuka przekonywania. Jak chwalić się, nie budząc niechęci
11.50 ... swego nie znacie - katalog zabytków: Wambierzyce - Kalwaria
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy magazyn inf.
12.20 Magazyn Notowań. Kukurydziane ABC
12.50 Atom. gwiazdy, życie: Laboratorium - Człowiek w niebezpieczeństwie
13.05 CD Kurier
13.15 Czarnobyl opuszczeni ludzie - japoński film dokumentalny
13.40 Kuchnia: Tuszcz
14.00 Od Platona do Newtona pr. edukacyjny
14.30 Wiadomości
14.40 Dla dzieci Tik-Tak
15.05 Świat Bobby'ego - serial anim. USA
15.35 Raj - magazyn młodzieżowy
16.00 TLP - Twoja Lista Przebojów - pr. muz
16.15 Moda na sukces - serial obycz. USA
18.00 Sejmograf - magazyn parlamentarny

17.00 Teleexpress
17.25 Klan - serial obycz.
17.50 Lex - magazyn społeczno-prawny
18.20 Sensacje XX wieku: Berlin '45
18.50 Flesz: Wiadomości oraz prognoza pogody
19.00 Wieczorynka: Maty miś
19.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
20.10 Opowieści weekendowe: Słaba wiara - polski dramat obyczajowy
21.10 W centrum uwagi - program publicystyczno-informacyjny
21.30 Czas na dokument: Ocalona pamięć - film dokumentalny USA
22.25 Sprawa dla reportera
23.00 Wiadomości oraz sport
23.10 Rozmowy na koniec wieku: Z Barbarą Skargą - O człowieku
23.45 Bez przebaczenia - magazyn filmowy
0.15 Eliksir miłości - komedia USA
1.50 Zakończenie programu

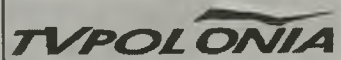

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 Leśny patrol - austral. serial przyg.
7.50 Studio urody
8.00 Programy lokalne
8.30 W labiryncie - polski serial obycz.
9.00 Najważniejszy dzień życia Strzał - polski serial obyczajowy

10.00 Świat kobiet - magazyn
10.30 Wilki morskie - kanad. serial anim.
11.00 Anna Maria idzie własną drogą - niemiecki serial obyczajowy
11.50 Złotopolscy - pol. serial obycz.
12.15 Akademia zdrowia Dwójki
12.25 Familiada - teleturniej
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.35 07 zgłoś się: Bilet do Frankfurtu - polski serial kryminalny
14.55 Akademia zdrowia Dwójki
15.05 Prawosławne śpiewy paschalne
15.30 Dla dzieci. Ulica Sezamkowa
16.00 Panorama
16.10 W okolicy Stwórcy: Byłem świadkiem cudu - magazyn
16.30 Koło fortuny - teleturniej
17.00 Dla młodych widzów: Południk dziewiętnasty
17.20 Dni Walki z Rakim na antenie Dwójki
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.30 Va banque! - teleturniej
19.00 Reporterzy Dwójki przedstawiają
19.30 Dwa światy - serial fantast.-przyp.
20.00 Kocham kino: Wieczór filmowy: Gość specjalny - Woody Allen
21.00 Tok-Szok: Seksualne molestowanie dzieci przez rodziców - widowisko publ.
21.50 Sport telegram
22.00 Panorama
22.40 Kocham kino: Długa noc - polski dramat wojenny
0.30 Art Noc. Obrazy Niemiec - Fort Sztuki Kraków '97
0.55 Zakończenie programu

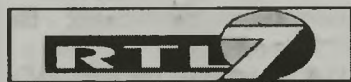
POLSAT

6.00 Poranek z Polsatem
7.45 Polityczne graffiti
7.55 Poranne informacje
8.00 Garfield - serial anim. dla dzieci
8.30 Powrót Supermana - serial USA
9.30 Żar młodości - kanad. serial obyczajowy
10.30 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
11.30 Legendy kung-fu - serial sens. USA
12.30 Idź na całość - show z nagrodami
13.30 Rekiny kart - teleturniej
14.00 Twój lekarz - magazyn medyczny
14.30 Jednoręki bandyta: gra - zabawa
15.00 Inspektor Gadżet - serial przyg. USA
15.25 Małolata
15.54 Michael Logozzo gorąco poleca - magazyn kulinarny
16.00 Informacje
16.15 Kalambury - program rozrywkowy
16.45 Nieustraszone - serial
17.45 Świat według Bundych - serial komediowy USA
18.15 Szaleję za tobą - serial kom. USA
18.45 Informacje
19.40 Polityczne graffiti
19.10 Renegat - serial sensacyjny USA
20.05 Zaginiony - serial sens. USA
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Ostry dyżur - serial obyczajowy USA
21.55 Gwiezdna eskadra - serial USA
22.55 Wyniki losowania LOTTO
23.00 Informacje i biznes informacje
23.20 Polityczne graffiti
23.30 Szpila - talk-show Doroty Wellman
23.55 Motowiadomości
0.30 Na topie
1.00 Soundtrack
1.30 Afficionado
2.00 Jacek Ziobro Super Star
2.30 Pożegnanie

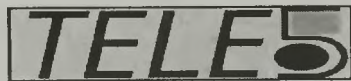

7.00 Sport telegram
7.10 Mordziaki - serial anim.
7.35 Kot w butach - serial anim.

8.00 Polska - NATO
8.30 Wiad.
8.45 Dla dzieci: Polskie ABC
9.15 Klan - serial
9.35 Tak jak w kinie
10.00 Capital City - serial
10.50 Dziennik Tv - pr. satyr.
11.00 Magazyn polonijny
11.30 Krzyżówka szczęścia
12.00 Wiad.
12.15 Krzyż Walecznych - polski film wojenny
13.35 Filmy anim.
13.55 Wokół Ostrej Bramy - film dok.
14.45 Tydzień Prezydenta
15.00 Panorama
15.30 Gościniec - mag.
16.10 Zaproszenie
16.30 Klan - serial
17.00 Teleexpress
17.15 Janka - serial
17.45 Polska piosenka
18.15 Wykręć numer - program prezentujący najnowsze teledyski polskie
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
19.55 Prognoza pogody
20.00 Układ krążenia - serial
21.30 Scena Country
22.00 Uwaga - reportaż
22.30 Panorama
23.05 Teatr Telewizji: Robert de Flers, Francis de Croisset- Rodzinka pani B.
0.00 Małe ojczyzny - film dok.
0.25 Droga śmierci - reportaż
0.50 Program nocny

7.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy
7.50 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
8.40 Z ust do ust - australijski serial dla młodzieży
9.05 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
9.50 Szczury nabrzeża - australijski serial kryminalny
10.40 Napad z bronią w rękę - western australijski
12.20 Policjanci z Miami - serial krym. USA
13.10 Teleshopping
14.05 Klan McGregorów - australijski serial obyczajowy
14.55 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
15.45 Z ust do ust - australijski serial dla młodzieży
16.10 Święty - ang. serial sensacyjny
17.05 Robin Hood - serial przygodowy
18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
19.00 Szczury nabrzeża - australijski serial kryminalny
19.50 Prognoza pogody
19.55 Ptaki 2 - horror USA
21.25 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
21.35 Nieustraszeni - serial sensacyjny USA
22.20 Policjanci z Miami - serial krym. USA
23.15 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
23.25 Robin Hood - serial przygodowy
0.20 Wieczór z wampirem - talk-show
1.15 Nieustraszeni - serial sensacyjny USA
0.55 Święty - ang. serial sensacyjny

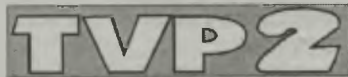
8.00 Fakty
8.15 Fakty - refleks
8.35 Historia miłości
9.30 Serial anim.
10.00 Podróż kota Madisonsa
10.20 Kosmiczne przypadki

10.50 Dzisiaj Kraków
11.20 Bilans kwartalny - dramat
13.15 Bywaj zdrowy
13.40 Cudowny świat zwierząt
13.55 Sprawa Hamiltona
14.20 Lłowizna
15.05 Telezakupy
15.10 Serial anim.
15.40 Podróż kota Madisonsa
16.00 Kosmiczne przypadki
16.30 Mówmy swoje
17.00 Przewodnik - quiz
17.30 Co tam panie w polityce?
18.00 Twoja Piątka
18.05 Telezakupy
18.10 Fakty
18.30 Historia miłości
19.30 Dzisiaj Kraków
20.00 Bilans kwartalny - polski dramat
21.45 Telezakupy
21.50 Fakty - refleks
22.00 Protestuj
22.30 Fakty
22.55 Niebezpieczne kobiety
23.45 Dziewczyna w deszczu - thriller USA

Środa 22 kwietnia

6.00 Kawa czy herbata?
8.05 Agent specjalny - serial kom. USA
8.30 Wiadomości
8.40 Prognoza pogody
8.45 Dla dzieci: Mama i ja
9.00 Niezwykłe muzea: Muzeum Techniki maszyny liczące
9.25 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 Milagros - włoski serial obyczajowy
11.05 Grajmy w szachy
11.15 Rap na drodze: Wędrujemy
11.30 Sensacje XX wieku: Berlin '45
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy pr. informacyjny
12.20 Magazyn Notowań Rodem z Alp. Elementarz hodowcy
12.45 Wczoraj i dziś. Bezlitosna kamera - Beznadziejna ucieczka
12.55 Byłem żołnierzem Wehrmachtu
13.10 ... swego nie znacie - katalog zabytków
13.20 Chochlikowe psoty
13.35 Leszek Długosz w Czarnolesie
14.05 Kształty muzyki
14.30 Wiadomości
14.40 Drzwi do lasu - magazyn przyrodniczy
15.05 Wishbone - serial przygodowy USA
15.35 Decyzje - magazyn
16.00 Gitara basowa bez tajemnic
16.15 Moda na sukces serial obycz. USA
16.40 Rzeczpospolita Samorządowa
17.00 Teleexpress
17.15 Klan - polski serial obyczajowy
17.50 Goniec - tygodnik kulturalny
18.20 Jajko Kolumba: Bank tkanek bankiem nadziei
18.50 Flesz: Wiadomości oraz prognoza pogody
19.00 Wieczorynka: Muminki
19.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
20.10 Rodzina pilnie poszukiwana - francuski film obyczajowy
21.40 W centrum uwagi - program publicystyczno-informacyjny
22.05 Cafe Fusy - pr. satyr.
22.25 Co wybrała Ukraina - reportaż
23.00 Wiadomości i sport
23.10 Wiolem i basem - program muzyczny
23.35 Przysługa, zegarek i bardzo duża ryba - komedia ang. franc.
1.00 Co orzeknie sąd?
1.15 Jak znaleźć dobrą pracę
1.25 Zakończenie programu

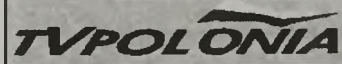

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 Krok za krokiem - serial komediowy USA

7.50 Studio urody
8.00 Programy lokalne
8.30 W labiryncie - polski serial obycz.
9.00 Transmisja obrad Sejmu (w przerwie obrad około godz. 13.00 Panorama)
14.55 Akademia zdrowia Dwójki
15.05 Clipol - magazyn muzyczny
15.30 Mozart Band - hiszpański serial animowany
16.00 Panorama
16.10 Studio sport: Motocyklowe Miśtrzostwa Świata - Grand Prix Malezji
16.35 5 x 5 - wygramy razem - teleturniej
17.05 Dla dzieci: Truskawkowe studio
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.05 Ekspres reporterów
19.30 Dwa światy - serial fantastyczno-przygodowy
20.00 Droga do wolności - dramat społeczny USA
22.00 Panorama
22.30 Sport telegram
22.40 997 - magazyn kryminalny
23.10 Dopóki żyje ostatni świadek
23.35 Msza z księdzem Jercym - film dokumentalny
1.25 Zakończenie programu

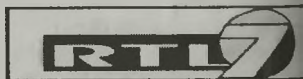
POLSAT

6.00 Poranek z Polsatem
7.45 Polityczne graffiti
7.55 Poranne informacje
8.00 Inspektor Gadżet - serial przyg. USA
8.30 Renegat - serial sensacyjny USA
9.30 Żar młodości - serial obyczajowy
10.30 Nieustraszone - serial sens. USA
11.30 Zaginiony - serial sensacyjny USA
12.30 Piramida: gra - zabawa
13.00 Disco Relax
14.00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
14.30 Trzy kwadraty: gra - zabawa
15.00 Garfield - serial animowany USA
15.30 Link Journal - magazyn mody
16.00 Informacje
16.15 Halo, miliard - program rozrywkowy
16.45 Star Trek: Stacja kosmiczna - serial s.f. USA
17.45 Świat według Bundych - serial kom. USA
18.15 Szaleję za tobą - serial kom. USA
18.45 Informacje
19.00 Polityczne graffiti
19.10 Powrót Supermana - serial USA
20.00 Mroczne niebo - serial s.f. USA
20.50 Losowanie LOTTO
21.00 Chiriska róża - dramat obycz. USA
22.55 Wyniki losowania LOTTO
23.00 Informacje i biznes informacje
23.20 Polityczne graffiti
23.30 Upiór w operze - thriller USA
1.10 Przytul mnie
2.10 Program muzyczny
3.10 Pożegnanie

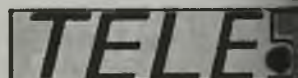

7.00 Sport telegram
7.05 XIX Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław '98
8.00 Galeria pod strzechą
8.30 Wiad.
8.45 Janka - serial
9.15 Klan
9.40 Zaproszenie - pr. krajoznawczy
10.00 Wykręć numer
11.00 Gościniec - mag.
11.30 Polska piosenka
12.00 Wiad.
12.15 Układ krążenia - serial
13.45 Scena Country - pr. rozr.
14.15 Uwaga - reportaż
14.45 Sejmograf
15.00 Panorama
15.30 Auto-Moto-Klub
15.45 Przegląd prasy polonijnej
16.00 Przyrodnicy: Ludwik Tomiałojć
16.15 Nie tylko Wawel: Z królewskiej strażnicy
16.30 Klan

17.00 Teleexpress
17.15 Dla dzieci: Szafiki
17.45 SPORT Z SATELITY
19.15 Dobranocka
19.30 Wiad.
20.00 Na straży swej stać będę - dramat
21.45 Z archiwum i pamięci
22.30 Panorama
23.05 Ze sztuką na ty - Kultura dla młodego narodu
23.45 Krakowskie portrety muzyczne
0.15 Wieczory Bachowskie
0.45 Program nocny

7.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy
7.50 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
8.40 Z ust do ust - serial dla młodzieży
9.05 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
9.50 Prawo i bezprawie - serial krym. USA
10.40 Ptaki 2 - horror USA
12.10 Policjanci z Miami - serial krym. USA
13.00 Teleshopping
14.05 Klan McGregorów - serial obyczajowy
14.55 Siódemka dzieciakom: Król Lew, Waleczny Herkules - seriale animowane
15.45 Z ust do ust - serial dla młodzieży
16.10 Święty - ang. serial sensacyjny
17.05 Robin Hood - serial przygodowy
18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy USA
18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
19.00 Prawo i bezprawie - serial krym. USA
19.50 Prognoza pogody
19.55 W potrzasku - komedia sensacyjna USA
21.35 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
21.45 Uśmiech losu - serial obyczajowy USA
22.35 Wydział zabójstw - serial krym. USA
23.30 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny
23.40 Robin Hood - serial przygodowy
0.35 W cudzej skórze - serial sensacyjny USA
1.20 Wydział zabójstw - serial krym. USA
2.10 Święty - ang. serial sensacyjny

8.00 Fakty
8.15 Fakty - refleks
8.35 Historia miłości
9.30 Seriale anim.
10.50 Warzywnik
11.20 Piloci z Big Sky
12.10 Wojna nieznana
13.15 Jestem jaki jestem
13.35 Zarządzanie
13.50 Moje życie pod psem
14.20 Lłowizna
15.05 Telezakupy
15.10 Seriale anim.
16.30 Mówmy swoje
17.00 Raport
17.30 Profesor Miodek odpowiada
18.00 Twoja Piątka
18.05 Telezakupy
18.10 Fakty
18.30 Historia miłości
19.30 Warzywnik
20.00 Piloci z Big Sky
20.50 Wojna nieznana
21.45 Telezakupy
21.50 Fakty - refleks
22.00 Śląska sekretretera
22.30 Fakty
22.55 Studio sport
23.25 Stany Zjednoczone broją

Redakcja
nie odpowiada
za zmiany
w programie

KOZIOŁEK MATOŁEK

Najpiękniejsze w kozim grodzie - niech mu za to będzie chwała - są co roku przed świętami wielkanocne kozie jaja.

Władza rządzi, myśli, walczy o pomyślność kóz się stara, a z tych działań, myśli, rządów wielkanocne wyjdą jaja.

W różnych wzorach będą jaja - powiatowych, wojewódzkich, tłuc je można i jeść potem do świątecznej czystej wódki.

Będą jaja z podobizną członków Rady w kozim grodzie, z komiksami dla najmłodszych - te kosztują nieco drożej.

Na niektórych dziś pisankach cały program koziej Akcji, a na innych kwiaty polne, liście palmy lub akacji.

Były jaja też czerwone - mniej chodliwe jak wieść niesie, kupowane raczej skrycie, tanie - tylko złoty dziesięć.

Na niektórych jajkach mili - prezentują wdzięki panie - różne kształty, różne biusty i figury niczym łanie

Są też jajka, na nich hasła - precz z aborcją oraz z seksem, z pomogacją, pedofilstwem, grzechem i aidsem jeszcze.

Przeżył Kozioł przygód wiele, że się w głowie aż nie mieści, innym razem Wam przekaże, swoje dalsze opowieści.

(Kronikarz z Pacanowa)

POŚWIĄTECZNE WSPOMNIENIA

Nareszcie minęły święta, te długo i z utęsknieniem oczekiwane, przeznaczone na odpoczynek i rodzinne spotkania. Okazało się, że już przed świętami padaliśmy ze zmęczenia, bieganiny i roboty było wiele. Z rodziną pokłóciliśmy się, podobnie jak przed rokiem, co jeszcze raz dowodzi, że głębokie podziały przebiegają nawet w rodzinnych gronach. Poza tym z przejeżdżenia dostaliśmy żółtkowych dolegliwości, dzieci naszych gości zachowywały się jakby w nie diabeł wstąpił, z telewizji wiało nudą. Poza tym z nadmiaru spożytego alkoholu rozboleła nas głowa. Nareszcie, po świętach odpoczniemy i zaczniemy już wkrótce marzyć o kolejnych świętach. Bo co jak co, ale świętować lubimy bardzo.

WESOŁY REDAKTOR

Sołtys Paweł Skibowski otrzymał pismo, że nasza Zapadówka za zajęcie I miejsca w konkursie „Coraz bliżej Europy” zostanie zaprezentowana w internecie. W tym celu zostało zwołane zebranie, na którym mieliśmy się zastanowić co z naszej wsi warto pokazać na internetowych stronach.

Może Monikę Pyskaczkę - powiedział Władek Orczyk - chłopcy Igną do niej niczym pszczoły do miodu. Dwa lata temu została Miss Zapadówki.

Nie przystoi - rzekł Józek Stonka - ksiądz się nie zgodzi. Jeszcze obce chłopcy zaczną do niej przyjeżdżać z miasta i przyniosą do nas aidsa.

To może kółko różańcowe - dodała nieśmiało Kaśka Modlińska - niech zobaczą jaki u nas naród pobożny.

kogoś zranić, chociaż nie chcesz nigdy sprawić komuś przykrości. Są jednak ludzie przewrażliwieni, którzy nie rozumieją drobnego przejęzyczenia. W niedziele skorzystaj z wiosennej pogody.

RAK 22.06 - 22.07.

Przed tobą dobry okres na sukcesy i uczucie w miłości. Dobra passa trwa, należy tylko wykorzystać nadarżającą się okazję. Szczęście jest łatwe, nie zawsze gwiazdy będą ci sprzyjać. Ktoś zrobi ci miłą niespodziankę. Więcej zadbaj o siebie, wiosna sprzyja zaziębieniom. Wkrótce nadarzy się okazja na spędzenie miłych chwil w towarzystwie bliskich znajomych. Czasem znajomości te mogą się przydać.

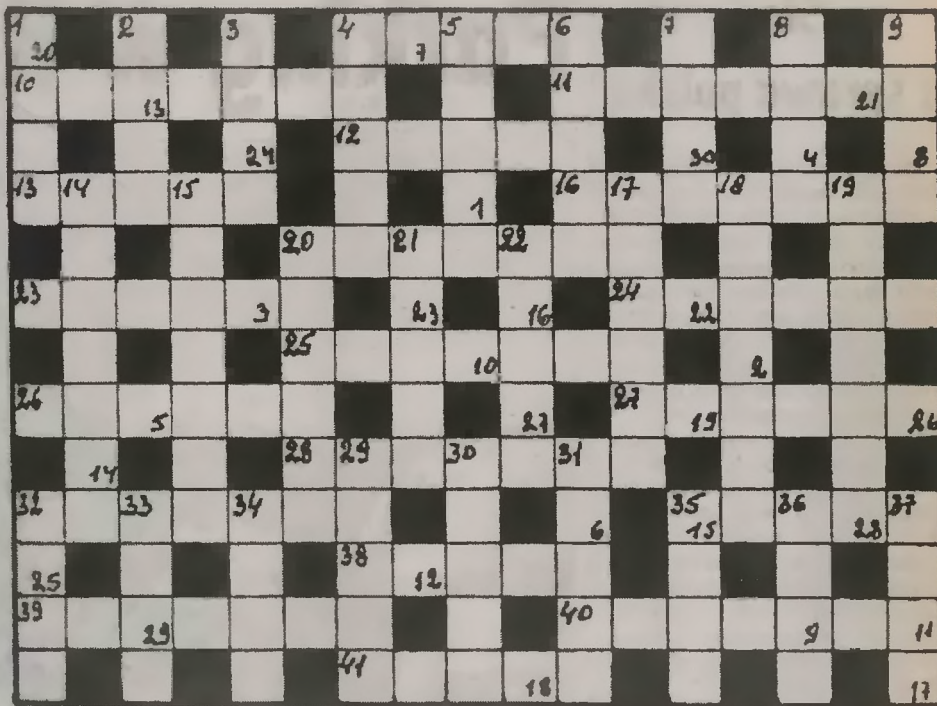
LEW 23.07 - 22.08.

Sytuacja w pracy nie była najlepsza, dlatego należy zdobyć się na odwagę i wyjaśnić pewne sprawy. To pozwoli na rozwikłanie pewnych wątpliwości i problemów. Nie można kogoś za to winić, trzeba przejść nad tym do porządku dziennego. Działaj krok po kroku, po uprzednim przemyśleniu. Nie prowokuj żadnych konfliktów, czasem małe niedomówienie i awantura gotowa.

PANNA 23.08 - 22.09.

Zastanów się, czy plany, które zamierzasz zrealizować są realne. Nie

KRZYŻÓWKA Z HASŁEM

POZIOMO: 4. niejedna na skórze lamparta 10. skaza, wada 11. - Rolnik Polski. Pismo dla wsi 12. część naboju 13. główna tętnica 16. towarzysz w tańcu 20. beczułka na wino 23. rodzaj sterownicy w samolocie 24. obok prozy 25. ścinki, odpadki 26. wąska deseczka 27. rękomoje, trzonek 28. Faun z 1946-48 32. rzeźbiarz 35. batóg, bicz 38. roszniak reducty na Woli 39. wzgórze w centrum Aten 40. subwencja 41.

tkanina wełniana **PIONOWO:** 1. dawniej kopalnia soli 2. kierownica statku 3. dwukołowy pojazd ludów koczowniczych 4. tkanina na pokrycie katafalku 5. opera Pucciniego 6. uczta pierwszych chrześcijan 7. niegodziwiec, łajdak 8. zabójca Abła 9. stolica Egiptu 14. teren przyległy 15. układ międzynarodowy 17. linia magnetyczna na mapie 18. mała Teresa 19. formacja lotnicza 20. imitacja towaru 21. nóż kuchenny 22. sąsiadka Li-

twy 29. szal z futra 30. szyfrator 31. Bogusław, aktor 32. figura płaska na rzutni 33. rozdział Koranu 34. porwanie panny 35. zakład metalurgiczny 36. pocisk świetlny 37. Pigalle w Paryżu

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 30 utworzą rozwiązanie. Fraszkę T. Fangrata.

W. Łuczków

ZAPADÓWKA W INTERNECIE

ma się czym chwalić.

To może jakąś rodzinę wielodzietną - zaproponował Józek Dyszel - Frania Wołek ma dziewięć dzieci.

Każde z innym, a poza tym chałupa wali się, stoi podparta drągami - powiedział Władek Orczyk.

To dobrze - rzekł Maniek Siano - może Unia przyzna jej pomoc, napłyną do nas te ich ECU.

Albo nasz zespół folklorystyczny, kiecki kolorowe, dziewczuchy zdrowe, pyzate, mają wszystko co

trzeba.

To już niemodne - przyznał sołtys Skibowski.

Musimy im pokazać coś nowoczesnego, postęp na wsi.

To co im pokażemy, Kaska "Bizon" już się rozlatuje, nie stać go nawet na remont, "Ursus" Wołka nie na chodzie, na nowego nie ma pieniędzy, bo ci u Ursusa zrobili wszystko, aby cena ciągnika skutecznie odstraszała od zakupu.

No, ale my tu nie jesteśmy na wiecu politycznym - przerwał Skibowski - tylko na wiejskim zebraniu. To co im pokażemy - zapytał Józek Dyszel - pola porastające chwastami, bo uprawa zbóż się nie opłaca, a ziarna sprzedać nie

ma komu. Albo może puste obory? - wtrącił Władek Orczyk - chyba, że aparaturę do pędzenia Jędrka Piwko. Jest się czym poszczycić - nowoczesna i jaka wydatna.

Odpada - powiedział Józek Stonka - policja go może za to ścigać. A do kogo wtedy pójdziemy, gdy knajpa będzie nieczynna.

Proponuję - stwierdził Michał Motyka, aby pokazać w internecie Julka Obieżyświata - przeszedł cały szlak bojowy od Lenino do Berlina. Bił szkopów, aż miło popatrzyć.

Nie możemy tego zrobić, Walczył nie z tymi co trzeba, co innego gdyby był w Armii Andersa.

Wobec rozbieżności zdań postanowiliśmy, że w internecie pokażemy nasze wiejskie zwyczaje - wykonywanie świątecznych pisank i skubanie pierza.

BARAN 21.03 - 19.04.

Podjęmuj: . się zbyt wielu spraw jedno. eśnie, c atego może się zdarzyć że nie wszystkie plany zostaną zrealizowane. Niewykluczone, że z części musisz zrezygnować. Budżet domowy zostanie nieco uszczuplony przez nieprzewidziane wydatki rodzinne, nie należy się tym jednak przejmować. Ktoś pragnie ci pomóc w kilku sprawach, musisz docenić te starania. Nie umawiaj się ze znajomymi, bo szkoda czasu, chociaż nieraz masz na to ochotę.

BYK 20.04 - 20.05.

W najbliższych dniach możesz wybrać się w ciekawą podróż. Wiosna sprzyja wędrownikom i dostarcza wielu wrażeń, które na długo zapadają w pamięci. Spotkasz wkrótce starych znajomych, po latach niewiedzenia będziecie mieli sobie dużo do powiedzenia. Wiosna doda ci energii i siły do działania, postaraj się to wykorzystać z pożytkiem dla siebie. Unikaj sytuacji konfliktowych, nie wiadomo co one ze sobą przyniosą, lepiej więc dyskretne pewne sprawy przemilczeć.

BLIŹNIĘTA 21.05 - 21.06.

Masz wiele pomysłów, to wytworzy twojej wyobraźni. Wdrażaj swoje pomysły, dąż do ich realizacji. Chociaż wszystkie nie uda się zrealizować, ale dysfakcja będzie i tak duża. Uważaj na słowa. Czasem niechcący możesz

wolno podejmować działań niepewnych i wątpliwych. Dobre konflikty wkrótce przemijają, a problemy rozwiązują się same, tylko należy im trochę pomóc. Sprawy najważniejsze wymagają maksymalnej koncentracji, dlatego zminimalizuj się do trwałego działania. Niewykluczone sukcesy, na które oczekujesz od kilku miesięcy.

WAGA 23.09 - 22.10.

Nie zgadzaj się na propozycje, które tobie nie odpowiadają. Nie planuj znaczących wydatków, bo pieniądze mogą się przydać na inne potrzeby, których przecież nie brakuje. Pewnych wyborów nie uda się uniknąć, chociaż wolisz, aby ktoś inny podjął

za ciebie decyzję. W najbliższym czasie załatwisz kilka ważnych spraw, dopilnuj, aby spełniły się twoje plany.

SKORPION 23.10 - 21.11.

Przemilczenie pewnych żądań i pretensji do niczego nie prowadzi, dlatego lepiej jeśli postawisz sprawę jasno i wyjaśnisz wszystkie aspekty sprawy. Nawet jeśli wówczas dojdzie do małej kłótni, to jednak atmosfera nieco się oczyści. Czas na dokonanie wiosennych zakupów, pofolguj sobie nieco. To kosztuje, ale dostarcza też wiele zadowolenia. Przygotuj się na przyjazd miłych gości. Będzie czas na miłe wspomnienia.

STRZELEC 21.11 - 21.12.

Przypatrz się wszystkim sprawom bardziej krytycznie niż dotychczas, nie wolno udawać, że nic takiego się nie stało, skoro wszyscy myślą inaczej. Jeśli ktoś dał ci się we znaki, powiedz o tym otwarcie. Układ gwiazd wróży ci pomyślność, spróbuj też swoich sił w grach liczbowych. Musisz w domu pewne sprawy zmienić, nie wolno odwlekać spraw zawieszonych w próżni w nieskończoność. Ktoś się niecierpliwi i trudno przewidzieć jego reakcję.

KOZIOROŻEC 22.12 - 19.01.

Przybędzie już wkrótce nowych zadań i obowiązków, przygotuj się na

nie. Przed tym nie uciekniesz. Podziel sprawy na takie, które musisz załatwić jak najszybciej i na takie, które mogą jeszcze poczekać. Poproś o pomoc, bliscy ci nie odmówią, możesz liczyć na ich wsparcie. Chętnie ci pomogą. Szykuj się na większe wydatki, pomyśl o tym jak im sprostać, aby nie popaść w dług.

WODNIK 20.01 - 18.02.

Będziesz na wielu imprezach, czeka cię wiele pracy. Okazuje się pewne prawne przeszkody są powodem twoich zmartwień. Trudno będzie te problemy rozwiązać, ale nie należy załamywać bezradnie rąk. To niczego nie zmienia. Trzeba spróbować, wykorzystać każdą szansę, aby załatwić wszystko po twojej myśli. Warto nieco rozluźnić się, trochę relaksu nie zaszkodzi na wiosenne ciepłe dni.

RYBY 19.02 - 20.03.

Jeszcze chcesz działać, skutki mogą okazać się opłakane. Musisz zdecydować co jest dla ciebie najważniejsze. Nie inwestuj pieniędzy w niepewne przedsięwzięcia. Możesz narazić się na poważne straty. Nie reaguj zbyt nerwowo na krytykę pod twoim adresem. Zastanów się wtedy głębiej, po czyjej stronie jest racja. Unikaj przy tym dyskusji na drażliwe tematy.

Słoń a sprawa polska

Prosta kobiecina jestem, co z margaryną przy otwartych drzwiach lodówki porozmawia i z mąką zatańczy rock and roll'a. Żyje przy włączonym telewizorze, bo współplemieńcy boją się ciszy. Patrzę - najpierw mężczyzna mówi w próżnię, potem kobieta przemawia do tych samych pustych krzeseł. Nic mnie nie dziwi. Nie słucham o czym mówią. Ostatecznie, czy ktoś widział kiedyś kwadratowy cyrk?

Nie mam ściany pomiędzy kuchnią a pokojem, w którym, rezyduje bóg na układach skalonych, więc gdy jest taki dzień jak dzisiaj, sączą mi się do uszu słowa z ekranu. Dzisiaj poczułam wenę twórczą. Natchnienie jest mi potrzebne jedynie do produkcji pierogów. Nachodzi mnie raz na kilka miesięcy, więc produkuje ilości hurtowe, żeby rodzina miała pierogów po kokardy na kolejne miesiące.

Uziemiona więc byłam dzisiaj w kuchni. Monotonne czynności związane z wyrabianiem, rozklepywaniem i faszzerowaniem ciasta pozostawiają wolny umysł i skłaniają do marzeń. Błądziłam myślami po "wyspach szczęśliwych", zapelniając pierogami stolnicę, szafki i półki kuchenne. Wszystko już było przysypane warstewką maki. Po podłodze wały się puste torebki po mące. W garze rozgotowywała się kolejna porcja z poświęceniem przygotowanego jadła.

Z zamyślenia wyrwał mnie dzwonek telefonu. Spojrzałam na łapy upaprane po łokcie i zacięłam się w sobie. Nie ma mnie w domu. Dźwięk jednak uparcie się powtarzał, odrywając mnie od moich myśli. Zrezygnowana oblepiłam ciastem słuchawkę. W niej rozentuzjazmowany głos Dyżia polecał włączenie telewizora na pierwszy program. Obrzucając zamkniętego w słuchawce kumpla "nieparlamentarnymi słowami" zapaskudziłam ciastem pilota. Warto było. Odwołuję wszystkie inwektywy. Kulinarne popisy wywierały mi z głowy.

Na ekranie profesor od motyli uczył historii najnowszej profesora historii. Trzeci pan występował w charakterze bufora. Historyk rewanżował się biologowi opowiastkami o słoniach i owadach. Ostatecznie załatwił go biblijną przypowieścią. Z trudem się z tej erupcji elokwencji zorientowałam, że chodzi o to, czy niedyszyjsza siła przewodnia narodu, była organizacją przestępczą, czy nie. Specjaliście od motyli zależało na tym żeby była, interlokutorowi wręcz przeciwnie. Mnie jest to obojętne. Ale pomyślałam sobie, że byłoby zabawnie, gdyby zwyciężyła frakcja biologiczna.

Wszyscy bez wyjątku mielibyśmy przestępców w rodzinie lub sami podpadalibyśmy pod paragraf. Pół wieku panowania komunizmu sprawiło, że w każdej rodzinie trafi się należąca czarna owca - dziadek, tatuś, kuzyn, szwagier. Cały naród to przestępcy lub ich rodziny. Każdy ma krechę w życiorysie i kartotekę na policji. Wymarzone wiano, które wniesiemy do Unii Europejskiej. Przyjmą nas z całym dobrodziejstwem inwentarza i ogromnym zapalem. Przecież działamy prężnie, rozwiązując skutecznie nasze problemy i nie szukamy dziury w całym. Gdy rozwiążemy problem nie istniejącej od prawie dziesięciu lat partii, zniknie nędza, bezrobocie i bandytyzm. Jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki znikną dziury w naszych drogach. Jak grzyby po deszczu zaczną rosnąć domy dla bezdomnych. Przystaną się walić szpitale i rozsypywać karetki pogotowia. W szkołach przestanie brakować pieniędzy na żarówki. Naród już nie będzie spacerował po stolicy w marszach protestacyjnych, tylko wyjedzie na wakacje na Majorę. Rozumie to nawet taka siemiężna kobieta jak ja. Ale tak na wszelki wypadek wyrzuciłam jedyną legitymację, jaką miałam - Towarzystwa Kultury Teatralnej.

Po pierwsze - dlatego że przestało mi się to opłacać. Od kilku lat nie dają już karnetów na Opolskie Konfrontacje Teatralne.

Po drugie - entomologów u nas wielu. Nie mogę przewidzieć, co któremu wpadnie do głowy. Prosta kobiecina jestem.

BaSIC

Parking w Konradowie

Trzeba płacić

Na parking przy przejściu granicznym w Konradowie. Co chwilę podjeżdża samochód. Od razu

do kierowcy podchodzi pracownik parkingu wręczając stosowny bilecik z pieczątką "Parking pry-

watny - płatny niestrzeżony. Teresa Dębińska w Konradowie". Obok datownik i wpisana długopisem cena - np. dla samochodu osobowego 2 zł, niezależnie od czasu parkowania.

Redakcja odebrała sporo interwencji i krytycznych telefonów, których treść sprowadzała się do

OKOLICE LITERATURY
Jarosław PETROWICZ

Żeby opowiedzieć o Dżizusie, należy sobie uświadomić, że jest on zwykłym, szarym i przeciętnym człowiekiem. Niegdyś było inaczej. Należał on bowiem do głucholskiego folkloru, stanowiąc jeden z oryginalniejszych jego elementów. Długie, proste włosy, którymi natura Dżizusa obdarzyła, często powiewały na naszych ulicach. Chłopak lubił spacerować i - szczerze mówiąc - trudno byłoby nie wskazać chodnik przez niego nie wyszorowany. Głowę nosił Dżizus wysoko, jak paw, wyprężony i dumny wciągał w swoje piersi powietrze, za które przyjeźdźni płacą. Krok miał długi i pośpieszny, chociaż celu najczęściej nie widział.

Być może obmyślał wtedy rozgrywki szachowe, gdyż graczem był wymagającym, jednym z najlepszych w naszej mieścinie. Być może wiersze wtedy w myślach pisał albo i poematy? Któż to wie? Zdarzyło się pewnego razu, że na jego widok staruszka przeżegnała się i uklęknęła na chodniku, mówiąc: „Jezus, Maria! Jezus!”.

W ten sposób babulinka nadała nieświadomie chłopcu „ksywę”, którą później zgodnie z panującą modą zangielszczono.

Dżizus szalenie lubił plotkować. Kto? Z kim? Jak? Gdzie? Kiedy? - oto pytania wywołujące morze skojarzeń, domysłów i powiązań, w którym Dżizus pływać uwielbiał. Idąc z nim przez miasto, można się było dowiedzieć różnych rzeczy o każdym z mijanych przechodniów. Kto z kim chodził? Kto kogo zdradzał? Kto jest czym bratem, kuzynką, wnuczką? Jeśli chcesz się tego dowiedzieć, idź na spacer z Dżizusem!

Dobry i biedny z niego chłopak. Nie obdarzył go Bóg łatwym życiem. Zaserwował Dżizusowi ciężki bagaż kompleksów, który z każdym dniem stawał się trudniejszy do udźwignięcia. O rodzicach nie powiem, jako że nie zasługują, ani jedna, ani drugi na najmarniejsze nawet słowo. Cud, że chłopak wyrósł zdrowy i sprawny. Skończył on wiele szkół. Wszyst-

ko po to, aby nie iść do wojska; ale armia i tak w końcu go powitała z radością.

Dżizus jako jedyny nie ukończył „szkółki kaprali” ze stopniem kaprala, by zostać zwykłym, szarym i przeciętnym szeregowcem. Zawdzięczał to walce, prowadzonej z „oficerami”. W liście do swojego przyjaciela pisał:

„Nie mam szacunku dla żołnierzy wyższych rangą, bo oni nie szanują człowieka. Ostatnio źle się zameldowałem (jedno słowo - nikt mnie nie uczył), a kapitan na dzień dobry mówi, że mnie zniszczy. No to się obrażam. Rozkazuje potem: „Idź, zrób kawę”. Mówię, że nie umiem. No i wpadł we wście-

Ten biedny, pocciwy Dżizus

kłość. Krzyczał, że kpiny sobie robię. A ja mu spokojnie, że matka nie pije, ojciec nie pije, to i nie wiem jak... Chwilę pomyślał i gada: „To co? Nie będzie kawy?” A ja na to: „Co ma nie być? Tylko proszę o recepturę”. Kapitan nie omieszkiał nakapować moim bezpośrednim przełożonym”.

Innym razem, gdy pisano sprawdzian znajomości przepisów zachowania się podczas służby wartowniczej, Dżizus skomponował dramat w czterech aktach na tenże temat. Jednakże autorska interpretacja przepisów i artystyczna wizja warty nie przypadły do gustu zawodowemu wojskowemu i nie wzruszyły go, chociaż zainspirowały do „napisania” epilogu na apelu: 10 dni ZOMZU”.

„Walka o człowieczeństwo” kosztowała Dżizusa wiele. Swoją drogą, za którym w końcu zaczął tęsknić, odwiedził dopiero po siedmiu miesiącach służby. Zresztą już pierwszy dzień w wojsku obfitywał w gigantyczne przykrości.

W liście do przyjaciela pisał: „Ścinanie włosów było wielką manifestacją. Jeszcze tyłu widzów nie miałem. Często zadaję sobie pytanie: Czy, gdyby Jezusowi ścięto włosy, byłby Jezusem? Myślę, że byłby tylko Bogiem”.

Wystarczy dodać, że włosy, długie włosy były istotą Dżizusa, symbolem jego niezależności i siły, tak jak dla Samsona, były jej źródłem. Nie ugiął się jednak po tak ciężkiej stracie:

„Walczę o utrzymanie własnej osobowości. Chciałbym innych nawracać na godne postępowanie i coś chyba uzyskałem, ale armia zbiera obfite owoce - nieprawidłowości międzyludzkich zachowań. Teraz chcę ocalić siebie. Walczę o swoje, pokazuję siebie: jaki jestem. Mam przewagę: jestem starszy i chyba trochę bardziej wrażliwy, no i jestem „poetą” - wiedzą o tym prawie wszyscy. Walczę o sławę, o dobrą sławę. Jestem autorem najzabawniejszego ataku na wojsko jako takie. Jestem też propagatorem kilku powiedzonek typu: „Na tak postawione pytanie nie znajduję zadowalającej odpowiedzi”. W wojsku wiele jest pytań nietrafnych, nieprzejrzystych, niejasnych. Więc konstruję podobne odpowiedzi”.

Dżizus za wszelką cenę chciał „być zauważonym nie jako żołnierz, lecz jako człowiek, poeta, pijak, hazardzista, jako ktoś całkiem inny, kto żyje w armii, mimo negatywnego stosunku do wojska”. Duchowo czuł się wolny, nawet kiedy na rozkaz czołgał się z bronią w błocie.

„Chcę im pokazać, że wiele rzeczy nie robi na mnie wrażenia. Szkoda tylko, że fizycznie jestem słaby. Ćwiczenia siłowe miażdżą mi serce, ale i to potrafię przeżyć. Gdy tak piszę, czuję się silny wewnętrznie, ale gdy idziemy na zajęcia typowo fizyczne, to nosię ze sobą obawę czy dam radę”.

Chłopak „dał radę”, przeżył wojsko, zmężył. Jest silny i zdrowy. Wyprowadził się od rodziców. Wynajął mieszkanie gdzieś na peryferiach miasteczka. Nie zapuścił włosów ponownie. Być może stwierdził, że nie są one mu potrzebne do przetrwania albo też z nich wyrósł. Można jednak również przypuszczać, że zrezygnował z nich, by znaleźć pracę w fabryce.

Nosi się schludnie. Nieco się pochylał do przodu. Jego bunt się ustąpił. Gros czasu zajmuje mu walka o kawałek chleba.

pytania - właściwie za co oni biorą pieniądze??

Nawierzchnia parkingu na razie nie zmieniła się, nadal samochody zdzierają opony na ostrych kamieniach, nadal nie ma sanitariatów ani żadnej infrastruktury. Wycięto jednak krzaki, które w krytycznych sytuacjach pełniły rolę ubikacji, niweluje się teren.

Ale ma być - nawierzchnia, sanitariaty, podobno nawet super(?)market. Na razie jest nie zbyt przyjemny pracownik parkingu, który zabrania robić zdjęcia na parkingu (swojego samochodu) bo „potem nas tu obsmarują”.

Nic nie „smarujemy” tylko odpowiadamy na interwencje czytelników. Sprawdziliśmy - faktycznie trzeba drogo płacić i faktycznie na razie nic nie ma...

Brak infrastruktury, nawierzchnia itd. już dawniej było powodem krytyk. Głównie w stosunku do gminy Głucholazy. Okazało się, że właścicielem terenu jest jednak Wojewoda Opolski. Gmina starała się o jego przejęcie - nie udało się sprzedać w prywatne ręce - tak nic się nie działo dopóki Urząd Rejonowy nie sprzedał terenu w prywatne ręce. Podobno uzyskał za niego miliard st. zł. Nadmieniam, że problemem jest brak chodnika wzdłuż drogi od przejścia do krzyżówki dróg na Głucholazy i Janówkę. I pewnie długo jeszcze nie będzie a przecież dochodzi tu już do wypadków, w tym śmiertelnych.

SC TEKS

48-250 Głogówek
ul. 3-go Maja 46
(obok cegielni)

**KATALIZATORY
I TŁUMIKI
DO WSZYSTKICH
SAMOCHODÓW
MONTAŻ NA MIEJSCU**

**ELEKTRONICZNE
SPRAWDZANIE
AMORTYZATORÓW**

☒ Usługi motoryzacyjne i elektryczne
mechanika samochodów osobowych i dostawczych

☒ Remonty kapitalne silników

125, F-126, Polonez, Żuk, Nysa

☒ Ocieplanie stropodachów

i ścian pianką termoizolacyjną

Telefon 37 29 33

**KOMPLEKSOWE
WYKONAWSTWO PRAC
REMONTOWO - BUDOWLANYCH**

• płytki • płyty gipsowe • panele ściennie i podłogowe • meble naturalne • tarasy

**SZYBKO • SOLIDNIE
TELEFON 392705**

METAL-KOLOR

48-340 Głucholazy
ul. Dworcowa 1
tel. 39 31 36 (baza CS)

**SKUP METALI
KOLOROWYCH
ŻŁOMU
STAŁOWEGO
I ŻELIWNego**

Pieniądze dla futbolistów

PIKARSKA LIGA OKRĘGOWA

WYSOKIE ZWYCIĘSTWO

WRA II OPOLE - WILICH/FORTUNA 1:5 (1:2)

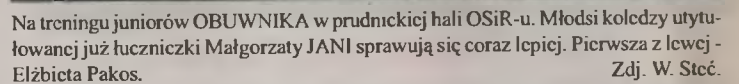
PRUDNICKA NBA

Wyniki spotkań z 6 kwietnia:

Ojcowie - ZSR	66:59
Areszt Śledczy - Meble II	39:31
Meble I - TP S.A.	57:41
US/Merkury Comp. - Rakiety	86:50
Tramp - Kilerzy	0:20
ZWiK - MK Cafe/Hortex	45:60
Merkury MIT - Korty/Dalir	69:30

Tabela końcowa:

1. Urząd Skarbowy/Merkury Computer	14	27	932:576
2. Merkury MIT	14	26	856:555
3. Ojcowie	14	26	841:564
4. Areszt Śledczy	14	26	750:610
5. Meble I	14	23	721:650
6. Telekomunikacja Polska S.A.	14	23	727:639
7. MK Cafe/Hortex	14	22	665:677
8. Zespół Szkół Rolniczych	14	21	837:781
9. ZWiK	14	21	702:745
10. Korty/Dalir	14	18	562:702
11. Rakiety	14	17	606:818
12. Kilerzy	14	16	440:767
13. Tramp Głucholazy	14	16	619:648
14. Ekonomik	14	15	620:840
15. Meble II	14	14	464:770

**KLASA „C”
GRUPA PRUDNICKA
WIOSNA ‘98**

LZS Smicz - LZS Przydroże Małe
LZS Radostynia - „Arenda” Charbielin

POMNIKI ZIEMI PRUDNICKIEJ

Twórca nowoczesnej gimnastyki

Na skraju parku w Białej stoi na górze obelisk upamiętniający Friedricha Ludwiga JAHNA (1778 - 1852), który zasłynął nie tylko jako patriota niemiecki i miłośnik języka ojczystego. Do światowych encyklopedii wszedł on nie tylko jako polityk, ale przede wszystkim jako teoretyk gimnastyki, twórca systemu niemieckiego w gimnastyce, polegającego głównie na ćwiczeniach wykonywanych na specjalnych przyrządach, takich jak np. drążek, koń, trapez, poręczce.

W 1811 roku założył on w Hasenheide koło Berlina pierwsze boisko gimnastyczne w Niemczech. Na wzór tego, jak grzyby po deszczu, zaczęły wyrastać podobne boiska w całym kraju. Powstało także w Białej i istnieje poniżej pomnika do dziś, choć zmieniło swój charakter sportowy. Nie jest już boiskiem gimnastycznym. Pod wpływem działalności Jahna powstawały w Niemczech liczne towarzystwa i związki gimnastyczne (*Turnvereine*), które zresztą organizowały i budowały boiska. Ich zadaniem było także podsycanie nastrojów antyfrancuskich, co było odreagowywaniem po klęskach napoleońskich.

Swoimi działaniami Jahn starał się pobudzić w niemieckiej młodzieży ducha patriotyzmu. W roku 1810 wydał słynną książkę pt. "Niemiecka ludowość" (*Deutsches Volkstum*). Jest to także rok powstania Związku Niemieckiego (*Der Deutsche Bund*). Za główne dzieło Jahna uznaje się (napisaną razem z E. Eiselenem) książkę pt. "Deutsche Turnkunst" (rok 1816).

Stojący na uboczu głównych dróg pomnik na szczęście ocalał i został przed paru laty odnowiony, co upamiętnia mała tabliczka, obok popiersia.

(a)

Zdj. W. Steć.

O prudnickim zamku, po którym została do dziś tylko cylindryczna wieża Woka pisaliśmy już parokrotnie i pewnie do tematu będziemy wracać, bo ciągle pojawiają się nowe informacje. Przedstawiamy dwie wizje - tak mógł wyglądać prudnicki zamek. Rysunek pochodzi ze znanej historii Prudnika pióra Johannesesa Chrząszcza z 1912 roku. Fotografia przedstawia malowidło nieznanego autora, który nie powtarza błędów Chrząszcza i namalował rzeczywiście cylindryczną wieżę. Obraz posiada sztafaż (rzeka, fragmenty puszczy, jakiś podróżnik na pierwszym planie), którego nie ma na surowym rysunku z historii Prudnika.

(a)

Repr. W. Steć.

ZAMEK W PRUDNIKU

PRZYLECIAŁY BOCKI

Tradycyjne rokrocznie do gniazda usytuowanego na słupie elektrycznym przy ul. Nyskiej w Białej przylatuje bociania para. W pobliżu znajdują się na podmokłym terenie łąki, to wymarzone dla tych ptaków tereny łowieckie. W tym roku bociany przyleciały później niż zazwyczaj. Pojawiły się w poniedziałek, a pierwsi zauważyli je mieszkańcy w pobliżu mieszkańcy. Przed dwoma laty bocianie gniazdo zostało strącone przez wicher. Dzięki pracownikom punktu Zakładów Energetycznych w Białej, na słupie zainstalowano gniazdo na drewnianym postumencie. Istniała jednak obawa, czy bociany powrócą na swoje stałe miejsce. Okazało się, że obawy te były nieuzasadnione. Od dwóch lat bociany nadal przylatują do Białej. W minionym roku bociana para straciła w bliżej nieokreślonych okolicznościach młode, następnie ptaki odleciały wcześniej niż zazwyczaj.

Na terenie gminy znajduje się kilkanaście bocianich gniazd.

(r)

można czytać

TYGODNIK KIMGOJY

PRUDNICKI KIMGOJY

tam i z powrotem

